

Gemeente Midden-Delfland

Vernieuwing audiovisuele middelen

Programma van Eisen

Opdrachtgever - Gemeente Midden-Delfland
Inkooporganisatie - Het NIC: Eline Kevenaar en Merel van Dorp
Opsteller PvE - In opdracht van Epos Media, de heer Stephan Worst

Versiebeheer

Versie	Datum	Auteur		Distributie
0.1	4-8-2022	S.Worst	Eerste concept	griffie
0.2	22-9-2022	S.Worst	Tweede concept	Bode FAZA
0.3	17-10-2022	S.Worst	Derde concept	Bode FAZA
0.4	24-11-2022	S.Worst	Vierde concept	Griffie
0.5	29-12-2022	S.Worst	Vijfde concept	projectgroep
0.6	19-1-2023	S.Worst	Definitief	projectgroep

Bijlagen

Nr	Naam
A	BIO v1.03
B	Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen v2020
C	RVO Midden-Delfland 2018
D	GIBIT
E	DO Raadzaal ontwerp
F	Kabellijst Midden-Delfland
G	Apparatuur lijst hergebruik

Niets uit dit document mag worden vermenigvuldigd of gekopieerd zonder uitdrukkelijke toestemming van de opsteller namens Epos-Media Stephan Worst.

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	3
2	Afkortingen.....	5
3	Inleiding	6
4	Projectmanagement.....	8
4.1	Faseringen	8
4.2	Betrokken partijen.....	11
4.3	Werken binnen de Gemeente Midden-Delfland.....	11
4.5	Trainingen.....	12
5	Functioneel Programma van Eisen Raadzaal.....	13
5.1	Generieke functionele eisen voor de raadzaal.....	14
5.1.1	Bediening van de audiovisuele installatie	14
5.1.2	Identificatie van deelnemers.....	16
5.1.3	Bijhouden en tonen van de Agenda	17
5.1.4	Automatisch markeren van de sprekers en agendapunten	18
5.1.5	Digitaal stemmen.....	18
5.1.6	Optie 1 Spreektijdenregeling, bijhouden en tonen.....	19
5.1.7	Microfooninstallatie	20
5.1.8	Automatisch camerasysteem	21
5.1.9	Geluidsweergave	23
5.1.10	Draadloze microfoons	23
5.1.11	Presentatiemogelijkheden	23
5.1.12	Verschillende type bijeenkomsten in de raadzaal.....	24
5.1.13	Opnamevoorzieningen.	24
5.1.14	Wat te doen bij uitval	25
5.1.15	Audiovisuele distributie.....	25
5.1.16	Overige zaken	26
5.2	Specifieke functionele eisen - De Raadzaal	28
5.2.1	Microfooninstallatie	28
5.2.2	Automatisch camerasysteem	28
5.2.3	Beeld en Videoschermen.....	28
5.2.4	Geluidsweergave	29
5.2.5	Extra draadloze microfoons.....	30
5.2.6	Presentaties	30
5.2.7	Regiepositie Raadzaal.....	30

6	Koppelingen met RIS leverancier IBabs.....	31
7	Koppelingen met Company Webcast (streamleverancier)	33
8	Hybride vergaderen of bijeenkomst.....	34
9	Audiovisuele inrichting van het restaurant	35
	9.1 Inleiding	35
	9.2 Bediening.....	35
	9.3 Microfoon installatie	35
	9.4 Scherm en projector	36
	9.5 Geluidswaergave	36
	9.6 Presentatiemogelijkheden	36
10	Audiovisuele inrichting van de 5 fractiekamers	37
11	Audiovisuele inrichting van de Burgemeesterskamer en de 3 vergaderruimtes.....	38
12	Technisch Programma van Eisen	38
	12.1 ICT en Informatiebeheer	39
	12.2 Koppelingen met het raadsinformatiesysteem.....	40
	12.3 Microfooninstallatie	40
	12.4 Automatische camera's	40
	12.5 Vaste niet-automatische camera	41
	12.6 Beeldschermen	41
	12.7 Geluidswaergave	41
	12.8 Aansluitingen voor losse apparatuur en gebruikers in de zaal	42
	12.9 Distributie van signalen - meekijkverbindingen	42
	12.10 Opslag van bestanden omtrent het systeem	42
	12.11 Aansturing zaalverlichting en gordijnen.....	42
	12.12 Apparatenkasten en bekabeling.....	43
	12.13 Aanpassen en inpassen van AV in meubilair	44
	12.14 Beveiligingsaspecten	44
	12.15 Overige eisen	44
13	Hergebruik bestaande apparatuur	46
14	Beheer en support:.....	46

2 Afkortingen

Afkorting	Betekenis
Alcons	articulation loss of consonants
AV	Audio Video, Audiovisueel
BIO	Baselinedocument Informatiebeveiliging Overheid
FOH	Front of House
NSA	Noodstroomaggregaat
NDI	Network Device Interface
PAP	Picture and picture
PIP	Picture in Picture
PvA	Plan van Aanpak
PvE	Programma van Eisen
RIS	Raadsinformatiesysteem
VCA	Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist
VOD	Video On Demand

Programma van Eisen

3 Inleiding

De gemeente Midden-Delfland staat voor een uitdagende keuze. Het opnieuw inrichten met audiovisuele middelen van de Raadzaal. Een raadzaal die multifunctioneel inzetbaar is: waar diverse huwelijken voltrokken zijn, vergaderingen worden gehouden en jubilarissen worden geëerd. Kortom, een Raadzaal die midden in de gemeente staat.

De huidige aanwezige audiovisuele techniek is niet meer van deze tijd en sluit dan ook niet aan op de transparantie en toegankelijkheid die tegenwoordig standaard wordt gevraagd binnen een gemeente.

De aansluiting op wetgeving en op het huidige en toekomstig nieuw raadsinformatiesysteem en daaraan verbonden doorzoekbaarheid, transparantie, toegankelijk en deelbaarheid van stukken en documenten zijn het ambitieniveau waarnaar de gemeente Midden-Delfland streeft.

De gemeenteraad van Midden-Delfland is ambitieus in haar duurzaamheidsdoelstellingen. En vraagt middels dit programma van eisen een vernieuwing van de audiovisuele informatisering van de raadzaal die toekomstbestendig is en 'voldoet aan de eisen die aan een moderne organisatie gesteld mogen worden'.

Het nieuwe AV-systeem moet voldoen aan de in dit Programma van Eisen (hierna te noemen: PvE) gestelde eisen. Het systeem moet aansluiten bij de huidige moderne eisen, maar dient ook toekomstbestendig het vergaderproces te kunnen gaan ondersteunen. Een belangrijk element hierbij is het kunnen uitwisselen van informatie tussen het AV-systeem en elk mogelijk raadsinformatiesysteem. Voor dit PvE geldt uitwisseling van informatie tussen AV-systeem en het raadsinformatiesysteem van iBabs en de VOD van Company Webcast. Daarnaast moet het systeem ook gebruikt worden voor andere bijeenkomsten.

Dit PvE is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

A] Projectmanagement

B] Functionele eisen

Generieke eisen Raadzaal

1. Bedieningsschermen
2. Microfooninstallatie
3. Automatische camera-installatie
4. Videoschermen
5. Geluidsweergave
6. Draadloze microfoons
7. Prestatiemogelijkheden
8. Opnamevoorzieningen
9. Distributie van audiovisuele signalen
10. Oplossing ter voorkoming van uitval

- Specifieke eisen raadzaal
- Koppelingen met een RIS en Webcastingomgeving
- Hybride – Digitaal vergaderen

Audiovisuele inrichting van het restaurant

1. Videoweergave
2. Geluidsweergave
3. koppeling

Audiovisuele inrichting van de 5 fractiekamers

1. Videoweergave
2. Geluidsweergave
3. Cameraregistratie

Audiovisuele inrichting van de burgemeesterskamer en 3 vergaderkamers

1. Videoweergave
2. Geluidsweergave
3. Cameraregistratie

C] Technische eisen

D] Gebruik bestaande apparatuur

E] Beheer en Support

4 Projectmanagement

4.1 Faseringen

Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het turn-key opleveren van alle producten die in dit PvE zijn opgenomen. Met turn-key wordt bedoeld dat opdrachtnemer er zorg voor draagt dat de installaties als een werkend geheel inclusief de her te gebruiken apparatuur en conform alle gestelde eisen wordt opgeleverd.

Opdrachtnemer voert de projectaanpak uit op basis van de onderstaande beschrijving. Voor de uitvoering dient opdrachtnemer de volgende projectfaseringen te hanteren:

1. Initiatiefase
2. Designfase
3. Bouwfase
4. Testfase
5. Trainingsfase
6. Opleveringsfase

Opdrachtnemer stelt een projectmanager aan die ervaren is in het managen van een project conform deze processtappen. De projectmanager rapporteert periodiek (1x per week) over de voortgang, de risico's en de afhankelijkheden. De aangewezen projectmanager is tevens deelnemer van het projectteam Midden-Delfland o.l.v. projectleider en externe adviseur van Midden-Delfland. Op verzoek van de Opdrachtgever neemt projectmanager deel bij overleggen met de stuurgroep.

Opdrachtnemer stelt een projectleider aan die ervoor zorgt dat Opdrachtnemer effectief en efficiënt werkt om het project binnen de tijdens design opgestelde doorlooptijd weet af te ronden.

Ten behoeve van de fysieke installatie dienen producten en apparaten die zichtbaar worden aangebracht vooraf en of tijdens de workshops volledig te worden afgestemd in kleurstelling formaat en design met Opdrachtgever en Gebruiker(s) van de betreffende ruimtes. Dit dient te zijn geborgd in de prijs.

Opdrachtnemer draagt tevens zorg voor een medewerker die ervaring heeft met het leiden van workshops, het vertalen van workshops naar design-documenten en die ervaring heeft met het opstellen van test- en acceptatiedocumenten. Deze medewerker stemt met Opdrachtgever de noodzakelijke documentatie af, stelt daar een planning voor op en draagt zorg voor tijdige goedkeuring.

Tijdens de Initiatiefase levert Opdrachtnemer een eerste gedetailleerde concept planning op. In deze planning worden alle faseringen duidelijk opgenomen. Tevens bevat deze planning alle herkenbare en belangrijke afhankelijkheden.

Tijdens de Designfase dient Opdrachtnemer met Opdrachtgever onder meer overeenstemming te bereiken over:

a. Ontwerpzaken

- Gewenste wijze van ondersteuning van vergaderingen uitwerken – workflow-beschrijvingen en use cases uitwerken;
- Benodigde bedienschermen en schermindelingen ontwerpen en vaststellen met de medewerkers die een vergadering voorbereiden en begeleiden;
- Het opstellen van een zogenaamde “outputmatrix” waarin wordt vastgelegd welk type signaal op welk moment (conform de processtappen uit de op te stellen workflow-beschrijvingen) op welk weergavepunt beschikbaar is;
- De wijze van bediening - Hoe gaat men in de praktijk de installatie bedienen? Wie doet precies wat en op welke wijze? Welke rollen zijn er voor de bediening?
- Locaties van alle apparatuur, schermen en bedieningspanelen;
- Koppeling met andere netwerken en systemen;
- Beveiligingsaspecten; zover van toepassing conform de BIO;

Voor het uitwerken van deze zaken organiseert opdrachtnemer een groot aantal (*minimaal 6*) workshops waarin de workflow rondom een vergadering wordt uitgewerkt (de IST-situatie). Deze workflow (die niet alleen vergaderingen van de raad en commissie betreft, maar ook ander type bijeenkomsten die audiovisueel moeten worden ondersteunt) dient als basis voor het verdere functionele en technische ontwerp. De uitwerking van alle ontwerpdocumenten dienen voorgelegd te worden aan opdrachtgever voor een akkoord. Pas na een akkoord door opdrachtgever kan tot verder ontwerp of realisatie worden overgegaan. Deze geaccordeerde documenten dienen tevens als basis voor de test- en acceptatieperiode.

b. Test en training

Testen worden opgedeeld in technische testen (volledig door opdrachtnemer uit te voeren) en functionele testen (in samenspraak met de opdrachtgever uit te voeren). opdrachtnemer dient Opdrachtgever ervan te overtuigen middels een rapportage dat, alvorens functioneel zal worden getest, de technische testen goed en tot in detail hebben plaatsgevonden. De resultaten van de technische testen dienen dusdanig te zijn dat de operationele staat, het functionele testen niet in de weg staan; zulks te bespreken in het periodieke projectoverleg;

Het functioneel testen geschiedt met de gebruikers en beheerders van de Gemeente Midden-Delfland. In deze periode worden er proefvergaderingen gehouden met alle betrokken deelnemers. Opdrachtnemer borgt dat de periode voor het functioneel testen minimaal 3 weken bedraagt. Tijdens de testfase kunnen de gebruikers de uitgewerkte designdocumenten zoals de workflow beschrijvingen en use cases doorlopen. Tijdens deze periode dient Opdrachtnemer voldoende tijd in te plannen voor het aanpassen en corrigeren van bevindingen. Tijdens deze periode kunnen ook trainingen worden verzorgd. Opdrachtnemer borgt in de planning dat er altijd kan worden doorvergaderd, ook tijdens installatie.

c. Vooroplevering en acceptatie

Tijdens het design mag, maar slechts na volledige wederzijdse afstemming, in beperkte mate worden afgeweken van het meegeleverde voorlopig ontwerp. Het design wordt afgesloten met een akkoord door Opdrachtgever op alle designdocumenten alsmede op de apparatuur lijst.

Wijzigingen tijdens de projectperiode worden slechts na wederzijdse afstemming, en pas na een formeel akkoord door Opdrachtgever, doorgevoerd.

Tijdens de testfase (volgend op de bouwfase) worden de testen uitgevoerd die zijn afgestemd tijdens het Design. De testen dienen als volgt plaats te vinden:

- a. Technische testen;
- b. Integratietesten;
- c. Functionele testen;
- d. End-to-end testen;

De testfases a en b worden door Opdrachtnemer zelfstandig uitgevoerd. Pas als deze succesvol zijn verlopen, kan worden gestart met de functionele testen. Middels een verslag en een ingevuld testprotocol en een restpuntenlijst dient Opdrachtnemer aan te tonen dat deze testen succesvol zijn verlopen.

Testfases c en d worden gezamenlijk door zowel Opdrachtnemer als Opdrachtgever uitgevoerd.

De Trainingsfase wordt pas gestart als blijkt dat het systeem voldoende operationeel is om zonder verstoringen de trainingen uit te voeren.

Ten behoeve van de opleveringsfase is tijdens het Design door Opdrachtnemer een Acceptatiedocument opgesteld. De opleveringsfase verloopt eveneens gefaseerd. De belangrijkste stappen zijn de Voorlopige Acceptatie en de Definitieve Acceptatie.

Tijdens de Voorlopige Acceptatie wordt gezamenlijk vastgesteld dat het systeem feitelijk in gebruik kan worden genomen; er zijn geen grote problemen die een correct functioneren in de weg staan. De criteria hiervoor dienen onder leiding van Opdrachtnemer tijdens het Design te worden afgestemd.

Tijdens de Definitieve Acceptatie wordt vastgesteld dat alle restpunten zijn opgelost en ook de gewenste koppelingen volgens PvE zijn gerealiseerd.

Het starten van Beheer en Support kan afwijken van bovengenoemde momenten. Opdrachtgever bepaalt op basis van advies van externe adviseur op welk moment wordt gestart met het verlenen van Beheer en Support. Beheer en support start altijd na de definitieve acceptatie.

4.2 Betrokken partijen

Opdrachtgever, en tevens eigenaar van de gevraagde oplossing is gemeente Midden-Delfland. De griffie is de belangrijkste gebruiker van de audiovisuele systemen die bedoeld zijn voor het ondersteunen van het vergaderproces. Bodes – audiovisuele ondersteuners en griffie zullen samen met de projectmanager en externe adviseur van de gemeente bij einde project bepalen of Opdrachtnemer aan haar verplichtingen heeft voldaan.

Voorts dient met de volgende partijen van de gemeente Midden-Delfland tijdens het gehele project nauw te worden overlegd:

- a) Team Facilitair
Projectleider raadzaal, bodes – AV ondersteuner(s) verantwoordelijk voor technisch beheer en gebruikersondersteuning bij het gebruik van de AV-middelen. Functioneel Beheer valt eveneens onder dit team. Deze dienst is de beoogde beheerder van de gehele oplossing.
- b) De Griffie
Belangrijkste gebruiker van de raadzaal- installatie; faciliteert tevens de raad.
- c) Informatisering en automatisering
Een medewerker van team Informatie (ICT-servicemanagement) zorgt voor de coördinatie van wijzigingen in de infrastructuur, deze wordt door ICT van gemeente Westland beheerd.
Deze dienst is de beoogde beheerder van de gehele ICT-oplossing, inclusief alle koppelingen.
- d) Projectteam implementatie van koppeling RIS - AV
Dit team is verantwoordelijk voor de koppeling met het huidige RIS. Het deel RIS verzorgt het raadsinformatiesysteem en de live-streaming en de vod-casting van de vergaderingen van de raad en commissie. Dit wordt verzorgd door IBabs en Company Webcast.

4.3 Werken binnen de Gemeente Midden-Delfland

1. Met betrekking tot het werken binnen de gemeente Midden-Delfland, dienen de volgende regels in acht te worden genomen: Opdrachtnemer stemt tijdig werkzaamheden af met de verantwoordelijke beheerpartij van de gemeente Midden-Delfland.
2. Alle medewerkers van Opdrachtnemer die installatiewerkzaamheden verrichten zijn in het bezit van een VCA-certificaat;
3. Te allen tijde dienen de aanwijzingen van het personeel van Opdrachtgever te worden opgevolgd;
4. Schoon werken. Overal waar werkzaamheden worden verricht dienen zaken te worden afgedekt en te worden beschermd op een dusdanige wijze dat niet per ongeluk schade wordt toegebracht;
5. Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor het afvoeren van restmaterialen, verpakkingen en overig vuil;
6. Binnen de gemeente Midden-Delfland kan worden gewerkt op werkdagen tussen 7.00 en 18.00 uur. Indien Opdrachtnemer daarbuiten werkzaamheden wil verrichten, dan dient dit tijdig te worden afgestemd met betreffende verantwoordelijke bij de Opdrachtgever en aannemer.
7. Indien van toepassing; is er binnen de gemeente Midden-Delfland een pandemieprotocol aanwezig. Opdrachtnemer dient te handelen naar deze richtlijnen.

8. De gemeente Midden-Delfland doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid en het gezonde verstand van eenieder die gebruik maakt van de faciliteiten in het gemeentehuis.

Verbijzondering met betrekking tot het werken op de locatie, en voor zover deze nog bezet is door andere gebruikers:

9. Alle werkzaamheden worden vooraf afgestemd met de projectleider van de Opdrachtgever.

4.4 Documentatie en bestanden

Opdrachtnemer draagt zorg voor alle benodigde documentatie waaronder in ieder geval:

- A. Workflow beschrijvingen van alle vormen van gebruik;
- B. Use cases;
- C. Een outputmatrix per ruimte;
- D. Instructiekaarten voor de bedienpanelen;
- E. Gebruikershandleidingen;
- F. Trainingsdocumentatie;
- G. Installatiehandleidingen;
- H. Bedradingsschema's – audio, video en data;
- I. Rackindelingen;
- J. Overzichtstekening met de locaties van alle apparatuur;
- K. Lijst met alle geleverde apparatuur, voorzien van merk/type, locatie, serienummer, et cetera. Zie ook de beschrijving onder het hoofdstuk Beheer en Support;
- L. Lijst met alle hergebruikte apparatuur, voorzien van merk/type, locatie, serienummer (indien mogelijk), et cetera. Zie ook de beschrijving onder het hoofdstuk Beheer en Support.

Met uitzondering van de instructiekaarten (deze dienen geplastificeerd en digitaal te worden aangeleverd) kunnen alle documenten in pdf en Word worden aangeleverd.

Alle documentatie dient up-to-date, ofwel "as-built" te zijn, zowel bij vooroplevering als bij definitieve acceptatie en decharge.

Bij voorlopige en definitieve acceptatie stelt Opdrachtnemer alle beschikbare firmware, applicatie-software, scripts en configuratiebestanden ter beschikking aan Opdrachtgever.

4.5 Trainingen

Opdrachtnemer verzorgt trainingen aan allen die met de geboden oplossing moeten gaan werken. Wie deze trainingen precies moeten gaan volgen, dient middels de workshops tijdens de designperiode met de opdrachtgever en gebruikers te worden afgestemd. Opdrachtnemer verzorgt drie typen trainingen:

1. Beheerderstraining

Het doel van deze training is dat een aantal door de gemeente aangewezen medewerkers die belast zijn met het beheer en die ten gevolge ook worden benaderd in geval van vragen of storingen, in staat zijn eenvoudige problemen op te lossen en voldoende deskundig zijn om eventuele storingen op de juiste manier aan te melden aan Opdrachtnemer;

2. Super-user trainingen

Het doel van deze training is dat super-users zoals de Bodes en de Griffie van de gemeente Midden-Delfland, volledig zijn getraind op het gebruik van deze installatie;

Na afloop van deze training zijn deze medewerkers dusdanig deskundig dat zij het systeem volledig in gebruik kunnen nemen. Zij zijn in staat zowel gebruikers te ondersteunen als ook problemen in het gebruik deskundig te rapporteren naar het Beheer en Supportteam.

3. Gebruikerstrainingen

Het betreft hier een training aan college- raadsleden en voorzitter, het ondersteunend personeel bij vergaderingen en andere gebruikers van de Raad en Voorronde zaal. Het doel is hen bekend te maken met het juiste gebruik van de systemen. Naast de eerder genoemde leden dienen ook contactpersonen van andere gemeentelijke organisatieonderdelen die gebruik maken van het audiovisuele systeem getraind te worden.

Tijdens het Design stelt Opdrachtnemer met Opdrachtgever een trainingsplan op. Indien de training dit vergt, verzorgt Opdrachtnemer trainingsdocumentatie.

5 Functioneel Programma van Eisen Raadzaal.

Dit hoofdstuk beschrijft het functioneel gebruik van de installatie voor Raad en commissievergaderingen.

De audiovisuele installatie in de raadzaal is met name bedoeld voor het ondersteunen van dit functionele gebruik. De belangrijkste gebruiker is de Griffie. De Griffie is bij vergaderingen aanwezig in de rol van Griffier zittend links naast de Voorzitter, gezien vanuit de voorzitters positie.

De Griffie is technisch verantwoordelijk voor het op de juiste wijze laten verlopen van een vergadering. Deze verantwoordelijkheid start, althans voor dit Programma van Eisen, bij het voorbereiden van de agenda en de deelnemerslijsten. Zij eindigt (wederom voor zover relevant voor dit Programma van Eisen) bij het afsluiten van de vergadering en het automatisch overnemen van de bestanden uit de audiovisuele installatie.

Ter voorbereiding van een raadsvergadering of commissievergadering worden vergadergegevens ingevoerd in het RIS en of in geval van een technische verstoring in het vergadermanagementsysteem van de audiovisuele installatie. Tijdens een raadsvergadering en commissievergadering wordt er gebruik gemaakt van pasjes. Deze worden door de bodemedewerkers beschikbaar gesteld aan alle deelnemers en na afloop weer ingenomen.

Tijdens de vergadering draagt de griffie of Voorzitter zorg voor het tonen van het aan de orde zijnde agendapunt. Het kan regelmatig voorkomen dat tijdens de vergadering moties en amendementen live worden toegevoegd aan de agenda. Deze kunnen in stemming worden gebracht middels het vergadermanagementsysteem. Het is de taak van de griffie om deze stemming digitaal op de juiste wijze te laten verlopen door het tonen van de betreffende stemming, het starten en het stoppen van de stemming.

Het doel van de griffie en de gemeente is dat er automatisch informatie wordt uitgewisseld tussen het raad Informatie Systeem (RIS) van iBabs en ook de Streamdienst Company Webcast en de hier uitgevraagde audiovisuele systemen. De realisatie hiervan is onderdeel van deze uitvraag.

Het audiovisuele systeem moet daarnaast ook modulair, dus RIS onafhankelijk zijn voorbereid. Dit is onderdeel van deze uitvraag.

De audiovisuele installatie in de raadzaal is een vast bekabelde installatie.

Dit gedeelte van het Programma van Eisen beschrijft de wijze waarop de gemeente Midden-Delfland de installaties functioneel ziet werken.

5.1 Generieke functionele eisen voor de raadzaal

5.1.1 Bediening van de audiovisuele installatie

De bediening van de audiovisuele installatie geschiedt door de griffier en de ondersteunende AV-medewerkers en of bodes, en de deelnemers aan de vergadering.

De bediening van de audiovisuele installatie wordt opgesplitst in twee delen, namelijk:

1. De bediening van de audiovisuele installatie, die is bedoeld voor bijvoorbeeld het bedienen van en aansturen van de AV-apparatuur;
2. Invoerschermen vergadersoftware, welke zijn bedoeld voor het gebruik van de applicaties die de vergadering inhoudelijk ondersteunt.

De bedien- en invoerschermen reflecteren het functionele gebruik. Zij dienen aan te sluiten bij de tijdens het design uit te werken werkprocessen van de gemeente.

Eisen aan de bedienschermen van de audiovisuele installatie:

3. De bediening van de AV- installatie is voorbereid op het gebruik van verschillende type bijeenkomsten; raadsvergadering, commissievergadering, een “gewone” vergadering, een presentatie-bijeenkomst, een evenement, en andersoortige bijeenkomsten.

Men kiest tijdens het aanzetten van de installatie de betreffende bijeenkomst, waarna alle onderliggende systemen en apparaten automatisch worden geconfigureerd voor dit type gebruik. Tevens maakt men hier de keuze welke ruimte er gekoppeld gaat worden.

De exacte uitwerking hiervan vindt plaats in de uit te werken Workflow. Deze dient door Opdrachtnemer bij aanvang van de Opdracht, tijdens het design traject, met alle betrokkenen tot in detail te worden uitgewerkt.

4. De bediening van de installatie dient uitermate eenvoudig te zijn getoetst tijdens de workshops. De bediening kan geschieden door de volgende personen:
 - a) De Voorzitter - kan naar wens delen van de functionaliteit bedienen
 - b) De Griffier - kan naar wens delen van de functionaliteit bedienen
 - c) Bode of AV-medewerker - kan de gehele installatie functioneel- maar ook technisch bedienen;
 - e) Algemene gebruiker - kan naar wens delen van de functionaliteit bedienen
 - f) Schoonmaak - kan zeer beperkt de installatie bedienen

Opdrachtnemer werkt de bedienschermen en bediening voor al deze functies, en in samenspraak met de betreffende gebruikers, tijdens de geëiste workshops uit.

5. Opdrachtnemer verzorgt in de raadzaal conform Bijlage E deze schermen op de volgende locaties:
 - a) Bij de Voorzitter en Griffier;
 - b) Op de desk van de raadsondersteuning AV- regie;

Tijdens het design wordt met alle betrokkenen onder leiding van Opdrachtnemer afgestemd waar de bedienschermen exact worden geplaatst, welke afmetingen zij hebben (in ieder geval 10 inch of groter) en welke functies ieder bedienscherm zal ondersteunen.

6. Bij het aanzetten van de installatie wordt de gebruiker attent gemaakt op de benodigde opstarttijd. Dit kan geschieden door het tonen van een tijdlijn die de voortgang toont;
7. De bedienschermen zijn beveiligd met een tijdens het design af te stemmen code, om oneigenlijk gebruik tegen te gaan;
8. Alle bedienschermen kunnen in principe alle bedieningsfuncties ondersteunen. Sommige functies zijn pas beschikbaar na het intoetsen van een toegangscode;
9. Het is mogelijk via het netwerk van de gemeente Midden-Delfland alle bedieningsfuncties op een andere plaats in (of zelfs buiten) het gemeentehuis te benaderen. Implementatie hiervan zal tijdens het design en met volledige overeenstemming van ICT-servicemanagement vanwege beveiligingsrisico's moeten worden afgestemd;
10. De indeling van de bedienschermen, en de vormgeving hiervan (denk aan het gebruik van het logo van de gemeente Midden-Delfland), worden tijdens het design met Opdrachtgever afgestemd.

Eisen aan het bedien- invoerscherm die de raad en commissievergaderingen inhoudelijk ondersteunen:

Doel van dit invoerscherm is om alle relevantie inhoudelijke informatie in het audiovisuele systeem te voeren of te wijzigen of te tonen, zowel voorafgaand aan een vergadering als ook tijdens de vergadering. Denk hierbij aan de agenda, moties, stemmingen, deelnemersinformatie en pasjesinformatie. Maar ook praktische zaken als wie er aan het woord is of welke microfoon actief is, de status van de opnamemachines, status van de livestream, camerabeelden, et cetera.

De invoerschermen hebben ten minste de mogelijkheid:

11. De bijeenkomst conform de uitgewerkte werkprocessen audiovisueel te ondersteunen;
12. De status van de microfooninstallatie te zien; te zien welke microfoon actief is;
13. Bij gebruik van een wachtrij, wie er het woord hebben aangevraagd en daarvanuit iemand het woord toe kennen;
14. Live camerabeeld te zien;
15. Camerashots bij te stellen;
16. Actuele status van de live stream te zien;
17. Actuele status van de opnamemachine te zien en eventueel te exporteren;
18. De schermen zijn aanraakgevoelig en worden uitgerust met een toetsenbord, muis en aansluiting voor een USB-stick;
19. De invoerschermen beschikken ook over de mogelijkheid om een andere computer of laptop te bedienen;
20. Volledige synchronisatie te hebben met het RIS inclusief:
 - a) Semi-live door indrukken van een "update" knop, synchronisatie bij wisseling van agenda's;
 - b) Semi-live door indrukken van een "update" knop, bij moties en amendementen;
 - c) Semi-live door indrukken van een "update" knop, bij wisseling van deelnemers of rol.
21. Agenda en Stemmingen synchronisatie;
22. Deelnemers synchronisatie;
23. De invoerschermen maken het mogelijk, eenvoudig metadata van een vergadering te exporteren op een USB-stick of naar een interne netwerklocatie;
24. De invoerschermen zijn kantelbaar, nagenoeg plat in te stellen zodat gebruiker niet door het scherm in zicht belemmert wordt richting de zaal;
25. Opdrachtnemer verzorgt deze schermen conform Bijlage E op de volgende locaties:

- a) Meekijkscherm bij de voorzitter en griffier;
 - b) Desk van de Raads/ commissieondersteuning en bode/ AV-dienst, regie.
26. Tijdens het design wordt met alle betrokkenen onder leiding van Opdrachtnemer afgestemd waar de schermen exact worden geplaatst, welke afmetingen zij hebben (in ieder geval 20 inch of groter) en welke functies en beelden ieder scherm zal ondersteunen;

Wellicht blijkt tijdens het design dat schermen en schermfuncties kunnen worden gecombineerd. Dit dient volledig in overeenstemming met de gebruiker(s) en opdrachtgever te worden vastgesteld en besloten.

27. Opdrachtnemer reserveert resourcecapaciteit om ook na de in gebruik name op verzoek nog (beperkte) wijzigingen in de indeling van beide schermen uit te voeren;

5.1.2 Identificatie van deelnemers

Eisen met betrekking tot de identificatie van deelnemers aan een vergadering:

- 28. Opdrachtnemer verzorgt een mogelijkheid om alle deelnemers aan een raadv vergadering automatisch te identificeren middels pasjes. Hiertoe levert Opdrachtnemer gedurende de contractperiode de pasjes die compatible zijn met het discussie-systeem die deze pasjes kun uitlezen. Het microfoonsysteem dient te zijn uitgerust met een pashouder. Opdrachtnemer levert 100 pasjes die in overleg met de Opdrachtgever kunnen worden voorzien van bijvoorbeeld een Logo, Organisatie, fractie, raad et cetera van de gemeente Midden-Delfland;
- 29. Opdrachtnemer borgt dat geleverde pasjes voor langere tijd, minimaal de looptijd van de overeenkomst beschikbaar blijven t.b.v. vervanging en of uitbreiding;
- 30. Opdrachtnemer verzorgt een gebruikersvriendelijk systeem waarmee van tevoren pasjes en deelnemers kunnen worden ingevoerd en aan elkaar kunnen worden gekoppeld;
- 31. Het systeem ondersteunt per deelnemer minimaal de volgende gegevens:
 - Achternaam (om het even welke lengte, samenstelling en leestekens);
 - Tussenvoegsels;
 - Voorletters;
 - Titels (voorbeeld: prof.dr.);
 - Organisatie waartoe een deelnemer behoort;
 - Logo van de betreffende organisatie;
 - Rol (bijvoorbeeld: Raadslid, Commissie lid, Inspreker, Voorzitter, Griffier, et cetera);
- 32. Het systeem ondersteunt de mogelijkheid om deze gegevens (*metadata*) te bewaren opdat voor een nieuwe vergadering slechts de gewijzigde deelnemers behoeven te worden ingevoerd;
- 33. Het systeem ondersteunt de mogelijkheid om de deelnemerslijst met pasjes te bewaren en opnieuw te activeren indien een vergadering voor kortere of langere tijd wordt geschorst;
- 34. Het systeem maakt het mogelijk in slechts enkele seconden een nieuwe pas aan te maken en te koppelen aan een deelnemer. Het is mogelijk deze handeling ook tijdens vergaderingen uit te voeren;
- 35. Het is mogelijk een deelnemer met verschillende rollen bekend te maken in het systeem, bijvoorbeeld als "Voorzitter", "Vicevoorzitter", "Raadslid". De identificatie dient te geschieden door een pasje voor iedere rol;
- 36. Het is mogelijk op minimaal 2 posities/ locaties, passen aan te maken en te koppelen aan een deelnemer.
- 37. Het is mogelijk dat deelnemers toch kunnen spreken in een vergadering zonder dat zij in het bezit zijn van een pasje, of althans dat er een acceptabele oplossing voor dit gegeven wordt

gecreëerd. Dit dient bijvoorbeeld mogelijk te zijn door het slepen van een naam uit een te tonen lijst met deelnemers naar een microfoonpostje.

38. Het is mogelijk pasjes en deelnemersgegevens te exporteren en te importeren; zowel via Microsoft Excel als ook via een live netwerkkoppeling van- en naar het RIS van IBabs of een toekomstig nieuw RIS.
39. Het is mogelijk een deelnemerslijst en pasgegevens elders (op een standaard werkplek van de Gemeente Midden-Delfland) aan te maken en te bewerken;
40. Opdrachtnemer draagt ervoor zorg dat, als een deelnemer de microfoon aanzet, automatisch de naam, rol en organisatie waartoe een deelnemer behoort (feitelijk de titel van een spreker) in beeld komen bij de voorzitter, Griffie en Griffie ondersteuning;
41. Opdrachtnemer draagt ervoor zorg dat, als een deelnemer de microfoon aanzet, automatisch de naam, rol en organisatie waartoe een deelnemer behoort (feitelijk de titel van een spreker) in beeld komen op de monitoren in de zaal, gekoppelde ruimtes, livestream;
42. De wijze waarop deze titel in beeld komt moet tijdens het design worden afgestemd. Denk hierbij aan de positie, het gebruik van een logo van de organisatie, het lettertype, de transparantie, de achtergrondkleur, et cetera;
43. Opdrachtgever stelt zich voor dat alle bovengenoemde functionaliteiten tenminste via het eerder beschreven "Invoerscherm" beschikbaar zijn;

5.1.3 Bijhouden en tonen van de Agenda

Eisen met betrekking tot het in bijhouden en tonen van een Agenda van de vergadering:

44. Het is mogelijk vooraf een agenda elders (op een standaard werkplek van de gemeente Midden-Delfland) in te voeren, aan te maken en te bewerken. Standaard geschiedt dit in het RIS. Maar deze mogelijkheid moet ook beschikbaar zijn zonder een RIS koppeling, door het invullen van een Microsoft Excel template.
45. De agenda kan bestaan uit maximaal 4 niveaus;
Voorbeeld:
 - i. Agenda
 - ii. Agendapunt
 - iii. Sub-agendapunt
 - iv. Onderwerp
46. De naam van een Agendapunt, om het even op welk niveau, kan bestaan uit maximaal 250 tekens. Het systeem dient dit te ondersteunen;
47. Het is mogelijk tijdens een vergadering de agenda aan te passen, volgorde te wijzigen, agendapunten toe te voegen of te verwijderen.
48. Het is mogelijk een agenda te bewaren vanwege een schorsing voor korte of langere tijd, en daarna opnieuw te openen.
49. Het is mogelijk het agendapunt dat aan de orde is in het beeld te tonen; zowel op de schermen in de zaal als de livestream naar buiten. Dit zal door de raad, commissieondersteuning, of door de griffier worden gedaan.
50. De wijze waarop deze titel in beeld komt moet tijdens een designsessie worden afgestemd. Denk hierbij aan de positie, het gebruik van een logo van de organisatie, het lettertype, de transparantie, de achtergrondkleur, et cetera.
51. Het systeem is voorbereid op het importeren of exporteren van uit het RIS van de Agenda, zowel voor- als tijdens vergaderingen.
52. Opdrachtgever stelt zich voor dat alle bovengenoemde functionaliteiten tenminste via het eerder beschreven "Invoerscherm(en)" beschikbaar zijn.

53. De toepassing “tonen van agendapunten” en de manier waarop deze punten kunnen worden getoond de vormgeving hiervan d.m.v. invullen van een Excel, dient met de gebruikers tijdens een designfase worden afgestemd.

5.1.4 Automatisch markeren van de sprekers en agendapunten

Dit maakt het mogelijk dat de audiovisuele installatie de naam van een spreker automatisch wordt herkend en de raadsondersteuning kan aangeven welk agendapunt er wordt behandeld.

Niet alleen wordt deze informatie gebruikt om in het beeld geautomatiseerd te tonen wie er aan het woord is en wat het actuele agendapunt is. Hiermee wordt ook de basis gelegd om digitaal te kunnen stemmen.

5.1.5 Digitaal stemmen

In bijlage C – “RvO voor vergaderingen en andere werkzaamheden” is beschreven hoe het stemmen momenteel is geregeld. Digitaal stemmen geschiedt alleen in de raadzaal tijdens raadsvergaderingen. Eisen met betrekking tot de ondersteuning van het digitaal stemmen:

54. Het systeem ondersteunt het in stemming brengen van een agendapunt of sub- agendapunt. Dit kan naast een motie ook een voordracht of een amendement zijn;
55. Opdrachtnemer hanteert deze RvO als uitgangspunt voor de implementatie van het digitaal stemmen;
56. Het onderwerp dat in stemming wordt gebracht, kan worden voorzien van:
- a. De naam van het punt dat in stemming wordt gebracht;
 - b. De naam, de organisatie met het logo van de indiener(s);
 - c. Een uniek volgnummer.
57. Het invoeren van een stemming kan vooraf of tijdens een vergadering gebeuren. Het invoeren kan gebeuren zowel in het RIS als ook in het AV-systeem (middels het invoerscherm). In principe is het RIS leidend!
58. De te leveren koppeling tussen het RIS en het AV-systeem dient beide mogelijkheden, op beide momenten in de tijd te ondersteunen. Tijdens een workshop in een Designfase wordt verder uitgewerkt hoe dit precies moet gaan werken;
59. De griffier kiest op aangeven van de voorzitter op het bedieningsscherm de modus “stemmen”. Deze modus kent twee situaties:
- a. Start stemmen;
 - b. Einde stemmen.
60. Tevens wordt de juiste motie of ander onderwerp hiervoor geselecteerd;
61. Bij start van het stemmen wordt de naam van het onderwerp, eventueel de indiener en het volgnummer getoond op de schermen in de zaal. Tevens worden te knoppen “Voor” en “Tegen” zichtbaar. Alleen deelnemers die tot de raad behoren mogen deze mogelijkheid krijgen. Zij kunnen na de start van het stemmen een keuze maken. Het is mogelijk deze keuze te wijzigen totdat de stemming wordt gesloten (einde stemmen);
62. Het systeem heeft de mogelijkheid na het starten van het stemmen de voortgang te laten zien op de videoschermen. Hierbij zijn alle zetels zichtbaar en voorzien van een kleuraanduiding (groen is “voor”, rood is “tegen”, geen kleur betekent nog niet gestemd). Tevens kan het voortschrijdende stemresultaat zichtbaar worden gemaakt. Als een “picture in picture” is het mogelijk het live camerabeeld van de voorzitter in een klein venster te tonen;
63. Na “einde stemmen” kunnen de stemresultaten worden getoond. Naar keuze is dit mogelijk per fractie en of als geheel. In dit beeld is het ook mogelijk een “picture in picture” met het live camerabeeld te tonen;

64. De stemresultaten zijn vanuit het AV-systeem met de koppeling direct beschikbaar en raadpleegbaar in het RIS;
65. De stemresultaten zijn na afloop in een leesbare bestandsvorm te exporteren uit het systeem; met een duiding per deelnemer, per fractie en als geheel;
66. Het systeem is voorbereid om de stemmingsuitslagen via een real time koppeling met een ander systeem beschikbaar te maken;
67. Opdrachtgever stelt zich voor dat alle bovengenoemde functionaliteiten ten minste via het eerder beschreven “Invoerscherm” beschikbaar zijn.

5.1.6 Optie 1 Spreektijdenregeling, bijhouden en tonen.

Opdrachtnemer levert en installeert een oplossing waarmee in de toekomst volledig geïntegreerd en geautomatiseerd spreektijden bij kunnen worden gehouden en kunnen worden getoond.

Implementatie van spreektijden, gebruik ervan, en het tonen ervan, worden t.z.t. tijdens een zogenoemde workshop met designfase met Opdrachtgever in detail afgestemd.

Eisen met betrekking tot het bijhouden en tonen van spreektijden bij de in gebruik name:

68. De spreektijden worden bijgehouden door het aan- en uitzetten van een microfoon;
69. De spreektijden worden bijgehouden en kunnen worden getoond op deelnemers-, fractie-, en op raadsniveau en op collegeniveau;
70. De werkelijke spreektijden worden na afloop gerapporteerd, zowel van de vergadering, als per fractie en per deelnemer;
71. Bij interrupties dient de spreektijd van de spreker te kunnen worden gepauzeerd;
72. Er is een gebruikersvriendelijke mogelijkheid de spreektijd te pauzeren; bijvoorbeeld tijdens een interruptie en de beantwoording daarvan.

Eisen met betrekking tot het gebruik van het bijhouden van de spreektijden:

73. Het is mogelijk de actuele spreektijden per fractie live in de videobeelden (als een PIP) op de schermen in de zaal te tonen, met een nauwkeurigheid van een seconde. Afmetingen en plaats in het scherm van dit overzicht kunnen dan in overleg worden vastgesteld;
74. Het is mogelijk om in geval van een schorsing de actuele spreektijden op te slaan en na deze schorsing (die mogelijk een week kan duren) weer te openen;
75. Het is mogelijk tijdens een lopende vergadering de spreektijden te wijzigen door het ophogen of verlagen van de actuele spreektijd;
76. Het is mogelijk tijdens een lopende vergadering de spreektijden per fractie te wijzigen met het extra toekennen van spreektijd;
77. Opdrachtgever stelt zich voor dat alle bovengenoemde functionaliteiten middels het eerder beschreven “Invoerscherm” beschikbaar zijn;
78. Opdrachtnemer zorgt voor een mogelijkheid de beschikbare spreektijd zichtbaar te maken voor de sprekers op de microfoonposten.

De werkwijze en manier waarop spreektijden kunnen worden getoond de vormgeving hiervan (als de optie spreektijden wordt afgenomen door gemeente Midden-Delfland), dienen met de gebruikers tijdens een designfase worden afgestemd.

5.1.7 Microfooninstallatie

Eisen aan de microfooninstallatie:

78. Alle microfoons dienen te zijn voorzien van een paslezer waar een pas kan worden ingestoken en een klein aanraakgevoelig scherm. Op het scherm dient onder meer de volgende informatie zichtbaar te worden gemaakt:
 - a. Bij gebruik van pasjes, wie er is ingelogd;
 - b. Wie de huidige spreker is in de zaal;
 - c. Tonen van het huidig agendapunt;
 - d. Tonen van de spreektijd (optioneel);
 - e. Stemfunctionaliteit.
79. Alle microfoons dienen te zijn voorzien van een lichtring dat laat zien of een microfoon actief is. Deze lichtring laat ook herkenbaar zien dat de deelnemer de microfoon wel heeft aangezet, maar deze in de wachtrijfunctie is beland en de microfoon dus nog niet actief is;
80. Opdrachtnemer maakt een voorstel (op te nemen in het Plan van Aanpak onder “functionele beschrijving”) hoe hij denkt de verschillende posten uit te voeren.

Zie de Bijlage E voor de posities van AV- opstelling.

Opdrachtnemer maakt een voorstel (op te nemen in het Plan van Aanpak onder “functionele beschrijving”) hoe de microfoonposten in de Raadzaal op een nette wijze, (en eventueel scholieren-proof) wijze, op het huidige meubilair en katherder kunnen worden geplaatst. Voor uitvoering dient Opdrachtnemer afstemming te hebben met Opdrachtgever (zie hoofdstuk Projectmanagement).

81. De microfooninstallatie dient hardware matig te zijn voorbereid op het gebruik middels de eerder benoemde punten uitgevraagd bij 5.1.2 en 5.1.4
82. De microfooninstallatie is geschikt voor het volgende gebruik:
 - a. Gebruik zonder deelnemerspasjes;
 - b. Gebruik met deelnemerspasjes;
Een microfoon kan pas worden gebruikt na het aanbieden van een pasje dat bekend is in het systeem;
 - c. Gebruik waarbij alle microfoons actief zijn en men meerdere microfoons tegelijk (tot een instelbaar maximum) kan aanzetten;
 - d. Gebruik van een wachtrij:
Naast de microfoon van de Voorzitter, die altijd actief mag zijn, kan slechts 1 andere microfoon actief zijn. Andere deelnemers kunnen de microfoon aanzetten, maar komen dan in een wachtrij terecht. De Voorzitter bepaalt dan wanneer de volgende spreker het woord krijgt;
 - e. Gebruik van slechts 1 enkele actieve microfoon:
Het systeem kan zo worden ingesteld dat slechts 1 microfoon actief mag zijn, tezamen met die van de Voorzitter;
 - f. Toevoeging aan de installatie van 4 losse draadloze 2x handmicrofoon en 2x revers microfoon (dus zonder extra functionaliteiten als paslezers of aanraakschermen);
 - g. De bedieningsfuncties van de Voorzitter:
In alle gevallen heeft de Voorzitter de mogelijkheid alle microfoons uit te zetten.
83. Opdrachtnemer stemt tijdens het design af op welke wijze de bediening bij de voorzitterspositie precies gewenst is. Dit kan een combinatie zijn van een aanraakscherm met een knoppenpaneel;

84. In de raadzaal zorgt Opdrachtnemer voor een nette robuuste plaatsing op alle desks en het kathedr. Indien er gaten ontstaan in de desk of het huidige paneel zal Opdrachtnemer voor een nette afwerking zorgen; ter beoordeling van Opdrachtgever;
85. Opdrachtnemer draagt zorg voor robuuste microfoonhalzen die bestand zijn tegen veelvuldig gebruik door alle deelnemers. De lengte dient dusdanig te zijn dat een deelnemer slechts licht naar voren hoeft te buigen om goed in de microfoon te kunnen praten. De lengte wordt pas tijdens het design vastgesteld. Het lengteverschil van de microfoons dient te zijn geborgd in de aanbieding.

5.1.8 Automatisch camerasysteem

Alle locaties van de camera's zijn opgenomen in Bijlage E.

In basis worden de sprekers in de zaal niet in beeld gebracht op de monitoren. Het in beeld brengen van de deelnemers tijdens een raad of andere vergadering zal dus gelden voor, de publieke zitplaatsen, de livestream en de koppeling naar de andere ruimtes.

Eisen met betrekking tot het automatische camerasysteem:

86. Opdrachtnemer toetst Bijlage E en F en het bijhorende kabelplan en werkt eventueel zelf een voorstel uit indien deze bekabeling op de aangegeven posities niet past in het ontwerp van de Opdrachtnemer. Het ontwerp van de Opdrachtnemer is pas geldig na toetsing en akkoord van de Opdrachtgever. Opdrachtnemer zal deze eventuele kosten in zijn aanbieding moeten borgen.
87. Opdrachtnemer werkt zelf (*indien van toepassing*) een voorstel uit voor de aangegeven posities waarbij zoveel als mogelijk de volgende zaken worden geborgd:
- a. Camera's worden zo laag als mogelijk aangebracht, waarbij de kijkhoek tussen camera en hoofd ca. 20 tot 30 graden bedraagt. De hoogte dient dusdanig te zijn dat aanwezigen zonder problemen onder de camera door kunnen lopen en zoveel als mogelijk niet door het beeld heenlopen;
 - b. Montage van de camera's moet in overleg met de Opdrachtgever;
 - c. Het is mogelijk met 1 of 2 camera's de gehele zaal in beeld te nemen (totaalshot);
 - d. Het is met iedere camera mogelijk de betreffende persoon medium/close (ofwel schoudershot) in beeld te brengen;
 - e. De camera's behoeven bij normale omstandigheden geen gebruik te maken van beeldversterking;
 - f. Het mogelijk is dat zowel de publieke posities als de perspositie goed in beeld genomen kan worden.
88. De voorzitter, of degene op de regiepositie, heeft een extra, (op het invoerscherm geprogrammeerde) knop, waarmee hij kan kiezen of hij in beeld komt of niet als hij zijn microfoon aanzet;
89. Opdrachtnemer verzorgt per microfoonpositie een tweetal camerapreset; een primair en een back-up shot; ieder van een andere camera. Het primaire shot is een shot waarbij de spreker medium in beeld is (schoudershot); het back-up shot is een ruim shot waarbij ook de naastliggende posities in beeld zijn;
90. Opdrachtnemer stemt met de gemeente Midden-Delfland, tijdens het design, de uitzonderingen die zich kunnen voordoen af. Denk hierbij aan het staan in beeld brengen van deelnemers, en het in beeld brengen van publiek;
91. Het activeren van een microfoon leidt tot het automatisch voorschakelen van deze spreker. Dit beeld wordt pas voorgeschakeld als de camera gereed is met het maken van de preset. Indien de primaire camera in gebruik is (actual) dan wordt het backup shot geselecteerd;

92. Het backup shot wordt een maximaal aantal seconden (instelbaar) in beeld gebracht waarna wordt overgeschakeld naar het primaire shot;
93. Een deelnemer wordt binnen 3 seconden na het indrukken van de microfoonknop in beeld gebracht, tenzij er sprake is van een wachtrij;
94. In principe wordt altijd de spreker van de laatst geactiveerde microfoon in beeld gebracht. Het systeem dient voorzieningen te hebben waarbij een aantal uitzonderingen automatisch worden herkend, die resulteren in het oproepen van een andere preset.
 - a. Een voorbeeld: als meer dan één microfoon tegelijk actief is, wordt een totaalshot opgeroepen of doormiddel van split screen van de sprekers of de zaal in beeld gebracht.
95. Opdrachtnemer dient tijdens de designfase een overzicht te maken van de benodigde presets en een overzicht over de mogelijke situaties waarbij het wenselijk is een andere preset op te roepen, dan de preset van de laatst geactiveerde microfoon. Deze presets wordt afgestemd met Opdrachtgever waarna de presets en schakelvolgorde kunnen worden toegepast.
96. Het dient mogelijk te zijn een camerashot eenvoudig handmatig aan te passen. Dit is wenselijk indien een spreker lang aan het woord is maar niet goed in beeld is. Deze aanpassing is tijdelijk en wordt niet opgeslagen. Bij een volgende cameraschakeling wordt de oude preset weer gebruikt;
97. Het dient mogelijk te zijn een preset van een camerashot eenvoudig aan te passen en op te slaan;
98. Het dient mogelijk te zijn handmatige regie te voeren over de shotinstellingen en de voorgeschakelde camera's. Het is nodig dat er een preview-mogelijkheid is om een camerashot voor te bereiden. Bij voorkeur wordt voor handmatige regie een verplaatsbaar joystick paneel gebruikt waarmee de betreffende camera voor preview kan worden gekozen. Met een ander (actual) paneel wordt een camera live geschakeld;
99. Het dient mogelijk te zijn dat doormiddel van presets sprekers met hand en reve microfoons goed in beeld worden gebracht.

Opdrachtnemer stemt tijdens het design af op welke presets er precies gewenst zijn en waar te bedienen.

5.1.9 Geluidswaergave

Algemene eisen aan de geluidswaergave:

100. Opdrachtnemer borgt dat alle aanwezigen een vergadering of bijeenkomst goed kunnen volgen.
101. De geluidswaergave is zowel geschikt voor spraak als voor muziekwaergave;
102. De luidsprekers dienen te worden opgedeeld in groepen opdat de klankkleur, het niveau en de eventuele vertraging per groep kunnen worden geoptimaliseerd;

5.1.10 Draadloze microfoons

Er is behoefte aan extra draadloze microfoons. Deze kunnen zowel worden ingezet als extra microfoons tijdens raadsvergaderingen als ook tijdens andere vergaderingen of bijeenkomsten. Bij raadsvergadering is deze ook onderdeel van het vergaderproces.

Eisen met betrekking tot extra draadloze microfoon:

103. De verbinding tussen draadloze microfoons en ontvangers is niet gevoelig voor storingen of inbreuk door andere in gebruik zijnde draadloze microfoons;
104. De draadloze handmicrofoons beschikken over accu's en kunnen direct worden opgeladen. Het gebruik van losse batterijen is niet mogelijk.
105. Levering van een nette opbergkoffer voor alle draadloze microfoons;
106. De microfoons met ontvangers zijn van het type diversity en vallen binnen de categorie "professioneel gebruik";
107. De microfoons zijn vergunningsvrij te gebruiken;
108. Waar nodig draagt opdrachtnemer in de zaal en andere gewenste ruimtes zorg voor voldoende ongestoorde ontvangst van de microfoonsignalen door een slimme plaatsing van de antennes.

5.1.11 Presentatiemogelijkheden

Tijdens vergaderingen kan het voorkomen dat presentaties worden gegeven.

109. Presentaties kunnen worden gegeven vanaf de twee vaste aansluitingen voor laptops en tevens een HDMI-video input. Deze aansluitingen zijn opgenomen in Bijlage E en F. Ook kan er draadloos in de vorm van bijvoorbeeld clickshare worden gepresenteerd waarbij deze draadloze presentatie gegarandeerd met beeld en geluid storingsvrij moet zijn. Opdrachtnemer realiseert deze aansluitingen;
110. Opdrachtnemer levert voldoende verloopjes inclusief adapterringen voor het aansluiten van genoemde bronnen. Er dienen in ieder geval 2 stuks van de volgende verloopjes mee te worden geleverd:
 - a. Display poort naar HDMI;
 - b. Mini display poort naar HDMI;
 - c. Apple lightning adapter naar HDMI;
 - d. Micro USB naar USB;
 - e. USB C naar HDMI
111. De presentatie dient als "modus" op het bedieningsscherm en/of het invoerscherm te kunnen worden gekozen, evenals de bronkeuze;
112. Bij cameraregistratie dient het via het bedieningsscherm mogelijk te zijn de presentatie op de schermen en het programmasignaal te combineren met het live camerabeeld (PAP en PIP);

Zowel video- als audio dienen te worden ondersteunt. De audioweergave van een presentatie dient te geschieden via de daarvoor bedoelde speakersystemen (FOH en subwoofer, met eventueel ondersteuning van de bestaande audioweergave van de sprekers).

5.1.12 Verschillende type bijeenkomsten in de raadzaal.

In de raadzaal worden verschillende type bijeenkomsten georganiseerd.

De audiovisuele installatie dient eenvoudig ingesteld te kunnen worden voor de het juiste gebruik voor iedere type bijeenkomst.

Eisen:

113. Bij het opstarten van het systeem in de betreffende zaal verschijnt de keuze “type bijeenkomst”.

Men kan één van bovengenoemde types selecteren, waaronder in ieder geval:

- a. Raadvergadering
- b. commissievergadering;
- c. Ander type vergadering;
- d. Hybridevergadering;
- e. Evenement of anders te benoemen bijeenkomst.

114. Het onderliggende audiovisuele systeem wordt zo ingesteld dat deze geschikt is voor de ondersteuning van dit type bijeenkomst als ook hybride gebruik. E.e.a. dient tijdens de design workshops verder te worden uitgewerkt en akkoord bevonden door de gebruikers;

115. Het dient te allen tijde mogelijk te zijn alle AV-instellingen direct te benaderen via het Av-bedien- of het vergaderinvoerscherm.

5.1.13 Opnamevoorzieningen.

Het is nodig dat raad- en commissievergaderingen of een andere bijeenkomst c.q. evenement kan worden opgenomen. De back-up opname van iedere raad of commissievergadering met metadatering is nodig voor het geval de verbinding met de stream of de RIS leverancier wegvalt, of de lokale opnameapparatuur van het de streamend partij een storing heeft gehad. Achteraf kan deze opname met de automatische markeringen alsnog worden toegevoegd in de registratie van de vergadering in het RIS en aan de stream leverancier.

Daarnaast worden de opnames ook gebruikt voor andere doeleinden, zoals bijvoorbeeld voor eigen gebruik door de griffie, als ook een audio-opname voor eventueel een notulist.

Bij andere evenementen, bijvoorbeeld een bruiloft is het de wens een opname mee te geven aan het bruidspaar.

Eisen opnamevoorzieningen:

116. Opdrachtnemer realiseert in de raadzaal een opnamevoorziening die simultaan zowel audio- als ook audiovideo opnames maakt van alle bijeenkomsten;

117. Opdrachtnemer levert een oplossing om deze bestanden te kunnen exporteren via zowel een netwerkaansluiting als via een USB-stick;

118. De opnamecapaciteit dient 48 uur te bedragen bij een gemiddelde bitrate van 5Mbps;

119. Het starten en stoppen van de opnames geschiedt automatisch, maar met dien verstande dat een openbaar- en het besloten deel van een vergadering worden opgeslagen als aparte bestanden;

120. De installatie verzorgt via het centrale bedieningspaneel een waarschuwing indien 1 van de opnames niet mogelijk is, bijvoorbeeld indien het opnameapparaat defect blijkt;

121. Het beheren en overzetten van opnames zal tijdens de workshops verder in detail moeten worden uitgewerkt.

5.1.14 Wat te doen bij uitval

Eisen:

122. Opdrachtnemer werkt in het Plan van Aanpak een voorstel uit hoe hij denkt op welke wijze, en binnen welk tijdsbestek, een raads- en commissievergadering altijd, zij het met beperkte functionaliteiten, doorgang kan vinden. Opdrachtnemer geeft aan de hand van een aantal voorbeelden van uitval van kritische onderdelen aan hoe dit zou kunnen plaatsvinden.

Hierbij dient Opdrachtnemer de volgende uitgangspunten te realiseren:

Opdrachtnemer draagt ervoor zorg dat bij uitval een vergadering onmiddellijk weer doorgang kan vinden met de volgende minimale functionaliteit:

- a. Microfoonversterking via de aanwezige luidsprekers – alle sprekers zijn in de zaal bij alle aanwezigen goed verstaanbaar;
 - b. Er wordt een videobeeld met een overzichtsshot, tezamen met het geluid van de microfoons, aangeboden aan het distributiesysteem (de live streamingoplossing van de RIS leverancier opdat er altijd beeld- en geluid beschikbaar is voor de livestreams en de interne distributie;
 - c. De vergadering wordt tevens opgenomen met behulp van deze noodmaatregelen;
123. Opdrachtnemer borgt dat door het indrukken van slechts één knop deze back-up oplossing geactiveerd kan worden.
124. Opdrachtnemer stemt tijdens het design af op welke uitval scenario's er precies gewenst zijn en waar en door wie te bedienen.
125. In alle gevallen draagt Opdrachtnemer ervoor zorg dat alle functionaliteiten weer operationeel zijn uiterlijk na 7 werkdagen van melding van de storing;
126. Opdrachtnemer levert een set kritische reserve-onderdelen voor de gevraagde audiovisuele installaties. Deze dienen te worden gespecificeerd in het prijzenblad;

5.1.15 Audiovisuele distributie

Het audiovisuele signaal uit de raadzaal wordt beschikbaar gemaakt in de volgende ruimtes en locaties:

- a. Het restaurant;
 - b. De 5 fractiekamers;
 - c. De aansluitingen voor de media/pers;
 - d. De publieke tribune.
127. Deze audiovisuele signalen dienen te bevatten de live camerabeelden in combinatie met andere informatie, zoals:
- a. Sprekersinformatie – naam, rol, organisatie met logo;
 - b. Agenda en actuele agendapunt;
 - c. Stemmingsvoortgang of stemmingsuitslag;
 - d. Actuele spreektijden;
 - e. Presentaties
128. Opdrachtnemer borgt dat bij het tonen van live camerabeelden in deze ruimte en posities, de aanwezigen geen merkbare vertraging ondervinden tussen de live beelden en de spreker (lipsync).

De aansluitingen voor de media/pers en eventuele notulisten zijn aangegeven op de plattegrond in Bijlage E en F.

In de fractiekamers is presentatie apparatuur aanwezig. Opdrachtnemer dient hierop aan te sluiten en de aanwezige knoppenpanelen her te programmeren op bronkeuze. De conditie van de knoppenpanelen is niet bekend. Indien Opdrachtnemer kan aantonen dat deze nog in prima conditie zijn mogen deze worden hergebruikt. Anders dienen deze te worden vervangen. Opdrachtnemer dient de knoppenpanelen bij vervanging te borgen in zijn aanbieding.

Tijdens de schouw dient men zich verder op de hoogte te stellen over deze producten.

Eisen:

129. Opdrachtnemer realiseert bovenstaande functionaliteit;
130. Opdrachtnemer draagt zorg voor twee versies van het programmasignaal; een “clean feed” zonder superimpose overlay, en een “dirty feed” voorzien van de superimpose overlay met sprekersnamen. Tijdens het design dient te worden bepaald welk type signaal op welk moment op welke uitgang aanwezig is;
131. Ten aanzien van de levering van het Programmasignaal aan de encoder van de RIS leverancier wordt door Opdrachtnemer tijdens de designfase met deze leverancier afgestemd welk van deze twee versies gewenst is;
132. Opdrachtnemer draagt zorg voor een audio- en videoaansluiting voor de lokale omroep en andere media;
133. Opdrachtnemer realiseert aansluitpaneeltjes aan de wand of in overleg met Opdrachtgever ter hoogte van pers/notulistentafel waarin opgenomen diverse audio- en videoaansluitingen;
134. De exacte hoeveelheid aansluitingen en hun functie dienen tijdens de designfase in detail te worden afgestemd met Opdrachtgever.

5.1.16 Overige zaken

Overige functionele eisen:

135. In de bovenstaande functionele eisen wordt regelmatig gevraagd om in geval van een schorsing in dien van toepassing een specifieke status (bestand) van bijvoorbeeld;
 - a. De agenda;
 - b. stemming,
 - c. de deelnemers,
 - d. de spreektijden op te slaan.

Deze gegevens kunnen bij een vervolg van de betreffende vergadering dan weer worden geopend. Het is zeer wenselijk dat het opslaan en daarna weer inladen van deze gegevens als één geheel kan geschieden.

136. Opdrachtnemer dient in het Plan van Aanpak onder de functionele beschrijving uit te werken hoe dit is geborgd ook als dit later gaat worden toegepast en precies in zijn werk gaat.
137. In geval een vergadering geheel of gedeeltelijk besloten is, dient Opdrachtnemer te borgen dat er geen enkel beeld of geluid buiten de zaal te volgen is.
138. Opdrachtnemer werkt tijdens het design, als onderdeel van het uitwerken van de workflow, dit onderdeel en de afhankelijkheden verder uit.

Denk hierbij ook aan het uitschakelen van de voorziening voor mensen met een gehoorbeperking.

139. Het is mogelijk alle bedienschermen en invoerschermen via het netwerk van de gemeente Midden-Delfland vanaf iedere plaats in het gemeentehuis te bedienen.

Dit hoeft niet te worden geïmplementeerd; de installatie dient dit wel te kunnen en mocht gemeente Midden-Delfland dit wensen te ondersteunen.

140. Opdrachtnemer werkt aan de hand van de eerder beschreven workflows, en in nauw overleg met Opdrachtgever, uit op welk moment welk signaal wordt aangeboden aan de diverse schermen, de diverse luidsprekergruppen, de pers aansluitingen, de opnamevoorzieningen en aan het interne distributienetwerk. Hierbij anticipeert Opdrachtnemer op het aanleveren van verschillende versies van de videobeelden en audiomixes, zoals bijvoorbeeld:

- a) Videobeeld voor de schermen in de zaal; die naar keuze kunnen worden verrijkt met titels, presentaties, toekomstig onderwerp naam, spreektijden, et cetera;
- b) Audiovideo voor de pers aansluitingen – clean-feed, dus zonder toevoeging van titels;
- c) Videobeeld voor distributieplatform, inclusief alle mogelijke titels maar zonder het optionele spreektijdenoverzicht;
- d) Opdrachtnemer stelt hiertoe tijdens het design een zogenaamde “**outputmatrix**” op waarin alle mogelijke afnemers staan vermeld, alsmede op welk moment in de workflow (processtap) deze welk type signaal krijgt aangeleverd;
- e) In geval er geen beelden zijn, dan verzorgt Opdrachtnemer een pauzebeeld + geluid;
- f) Indien een vergadering geschorst is, dan bestaat de mogelijkheid een pauzebeeld te tonen met daaroverheen een vrije in te voeren tekst met bijvoorbeeld de duur van de schorsing;

141. Opdrachtnemer realiseert de weergave van belsignalen in de raadzaal en de te koppelen ruimtes en platformen.

Deze belsignalen, waarvan aard, type en frequentie nader overéén dienen te worden gekomen met de Opdrachtgever, zijn bedoeld voor het signaleren van de aanwezigen dat;

- a) De Vergadering start
- b) Dat er een Stemningsronde start

142. Het bedienen van deze bel dient mogelijk te zijn middels de bedieningsschermen van de griffie in de raadzaal.

143. Opdrachtnemer stelt een oplossing voor die los staat van de audiovisuele installatie in deze ruimte.

144. Het belsignaal dient duidelijk hoorbaar te zijn boven het normale geluidsniveau in de raadzaal gegenereerd door de aanwezigen en het normale geluidsniveau van de installatie.

Niet van toepassing op deze aanbesteding zijn:

- Een koppeling met het gebouw ontruimingssysteem.

5.2 Specifieke functionele eisen - De Raadzaal

5.2.1 Microfooninstallatie

De in deze paragraaf beschreven microfooninstallatie is feitelijk een discussie-systeem. In Bijlage E en F “Locaties AV en bekabeling in de raadzaal” zijn alle locaties opgenomen.

Eisen aan de microfooninstallatie:

145. Opdrachtnemer levert en installeert in de raadzaal een microfooninstallatie (ook wel discussie-systeem genoemd).
146. In de raadzaal dienen in totaal 24 vaste posten met kaartlezers en schermpjes te worden geïnstalleerd, welke als volgt worden gebruikt:
 - a. 17 vaste microfoonposten voor de raadsleden;
 - b. 1 vaste microfoonpost voor de voorzitter;
 - c. 1 vaste microfoonpost voor de griffier;
 - d. 1 vaste microfoonpost op het katheders;
 - e. 4 vaste microfoonposten voor wethouders.

5.2.2 Automatisch camerasysteem

Alle locaties van de camera's zijn opgenomen in Bijlage E.

In basis worden alle sprekers in de raadzaal in beeld gebracht. Het in beeld brengen van de deelnemers tijdens een raadzaal zal dus gelden voor, publieke tribune, perspositie, de livestream en de koppeling naar de andere ruimtes.

Eisen met betrekking tot het automatische camerasysteem:

147. Opdrachtnemer installeert in de Raadzaal 6 automatische Full HD camera's. In de raadzaal installeert Opdrachtnemer ook een 7de overzichtscamera, dus zonder pan & tilt opties. Op bijgevoegde plattegrond (Bijlage E)

5.2.3 Beeld en Videoschermen

In de zaal en op de tribune dienen alle aanwezigen een goed zicht te hebben op de aanwezige monitoren en video Wall. In Bijlage E is een plattegrond opgenomen met de locaties van de monitoren.

Eisen aan de beeldweergaven:

148. In totaal levert en integreert Opdrachtnemer in de Raadzaal 12 monitoren.
 - 3 monitoren in het midden van de vergaderopstelling minimaal ca.50 inch;
 - 1 video wall 3x3 (9x55 inch) achter de voorzitterspositie in de bestaande nis 3x4 mtr;
 - 2 monitoren op de publieke tribune.
149. De monitoren in de raadzaal worden gebruikt voor het tonen van een presentatie in combinatie met andere informatie;
 - a. Live weergave deelnemers aan de vergadering;
 - b. Agenda en actuele agendapunt;
 - c. Stemningsvoortgang of stemmingsuitslag;
 - d. Toekomstige Actuele spreektijden;
 - e. Hybride deelnemers van de vergadering;
 - f. Sprekersinformatie – naam, rol, organisatie met logo (indien gewenst tijdens design besloten).

150. De raad- (of commissie-) ondersteuning kan kiezen welke informatie op welk moment wordt getoond;
151. Het kan voorkomen dat het nodig is de monitoren te benutten voor het tonen van PC-beelden, zoals een presentatie, een document, teams vergadering of een internetbron. Opdrachtnemer borgt dat het tonen hiervan eenvoudig mogelijk is. Dit onderdeel met haar afhankelijkheden dient tijdens het uitwerken van de workflow van vergaderingen goed te worden beschreven;
152. Opdrachtnemer borgt dat bij het tonen van live camerabeelden in de zaal en tribune, de aanwezigen geen merkbare vertraging ondervinden tussen de live beelden en de spreker (lipsync).
153. Opdrachtnemer stemt tijdens het design af de exacte schermafmetingen en tevens de plaatsing ervan en borgt hiermee dat deelnemers juist zicht en beeld hebben op de schermen.

5.2.4 Geluidswaergave

Verwacht wordt dat zowel de verstaanbaarheid als de kwaliteit van de geluidswaergave in de zaal over het algemeen aan de verwachtingen gaat voldoen.

Daar de zaal zowel voor vergaderingen als voor andere bijeenkomsten worden gebruikt, is het nodig dat de geluidswaergave voor beide toepassingen geschikt is. In Bijlage E is een plattegrond opgenomen met de locaties van de in- en opbouw luidsprekers. Tijdens het design dient Opdrachtnemer in samenspraak met Opdrachtgever en Adviseur de exacte uitvoering van deze luidsprekers af te stemmen. Opdrachtnemer neemt in de prijslijst hiervoor een realistisch budget op.

Geluidswaergave geschiedt middels de volgende systemen:

- a. Via de luidspreker in het microfoonpostje;
- b. Via de opbouw luidsprekers onder balkon bij de pers/ notulistentafel;
- c. Via een luidspreker bij de regie AV-positie;
- d. Via de opbouw luidsprekers voor het publiek op de tribune;
- e. Via 2 luidsprekers (opbouw) bij video wall en 1 subwoofer voor presentatie;
- f. Via een bestaande slechthorend voorziening.

De 2 luidsprekers en subwoofer zijn uitsluitend bedoeld voor waergave geluid bij presentaties.

De luidsprekers bij het publiek, pers/ notulist en regie AV zijn bedoeld voor versterking van de spraak van een vergadering. Zij kunnen ook als ondersteuning van geluid bij presentaties worden gebruikt en dienen per zone te kunnen worden aangestuurd.

Algemene eisen aan de geluidswaergave:

154. Opdrachtnemer realiseert bovenstaande zaken;
155. Opdrachtnemer draagt zorg voor een goede waergave van lage tonen in het geval van muziekwaergave. Daartoe levert en installeert Opdrachtnemer in de zaal een subwoofer.
156. Opdrachtnemer maakt gebruik van de bestaande ringleidingen voor slechthorenden in de raadzaal.
157. Opdrachtnemer meet deze ringleiding en als deze aantoonbaar niet juist functioneert dient deze te worden vervangen of anderzijds een juist toe te passen voorziening te treffen.
158. Opdrachtnemer budgetteert deze kosten in de aanbieding (Prijzenblad).
159. Opdrachtnemer voorziet in een 4-tal ontvangers voor de slechthorende voorziening voorzien van halslussen. Deze ontvangers zijn onder beheer van facilitaire zaken.

5.2.5 Extra draadloze microfoons

Er is behoefte aan extra draadloze microfoons. Deze kunnen zowel worden ingezet als een extra microfoon tijdens raad- of commissievergaderingen als ook tijdens andere vergaderingen of bijeenkomsten. Bij raad- of commissievergadering zijn deze ook onderdeel van het vergaderproces.

Eisen met betrekking tot extra draadloze microfoons:

160. Opdrachtnemer levert en installeert 4 draadloze microfoons (2 handheld en 2 revers microfoons) en 4 ontvangers;

5.2.6 Presentaties

Tijdens vergaderingen kan het voorkomen dat presentaties worden gegeven.

Eisen met betrekking tot het geven van presentaties:

161. Presentaties kunnen worden gegeven vanaf de voorzitterspositie en op de regiepositie, voor laptops en een HDMI video input nabij het katherder. En ook draadloos in de vorm van bijvoorbeeld clickshare waarbij deze draadloze presentatie gegarandeerd met beeld en geluid storingsvrij moet zijn. Deze aansluitingen zijn opgenomen in Bijlage E.
162. Opdrachtnemer realiseert deze aansluitingen;

Opdrachtnemer stemt tijdens het design af de exacte positie van deze aansluitpunten.

5.2.7 Regiepositie Raadzaal

In Bijlage E zijn in de raadzaal regieposities ingetekend. Deze posities wordt gebruikt door de raads-commissieondersteuning als ook door de AV-ondersteuning en of de Bode.

In deze regieposities dient Opdrachtnemer de volgende zaken te realiseren:

163. Het is mogelijk alle inhoudelijke handelingen via het eerder beschreven “invoerscherm” uit te voeren;
164. Het is mogelijk op deze positie de gehele installatie te volgen en te bedienen, en tevens alle technische instellingen te bedienen;
165. Het is mogelijk alle camerabeelden tegelijk te zien en handmatig, in combinatie met de eerdergenoemde preview-functie, de camerashots aan te passen middels een joystick-controller;
166. Het is mogelijk vanaf deze positie de gehele installatie te configureren;
167. Hier wordt alle apparatuur geïnstalleerd waar men “bij moet kunnen”. Dit dient tijdens de designworkshops verder te worden bepaald;
168. Er is een mogelijkheid om alle uitgaande beelden en geluidsfeeds te controleren op kwaliteit en op niveau;
169. De medewerker heeft ook de mogelijkheid via een hoofdtelefoon de geluidskwaliteit te beoordelen.

6 Koppelingen met RIS leverancier IBabs

De nieuwe audiovisuele oplossingen in de raadzaal dient volledig te kunnen koppelen met het huidige RIS van iBabs en Company Webcast en eveneens onafhankelijk te kunnen koppelen met een ander raadsinformatiesysteem. Opdrachtnemer realiseert pro- actief samen met deze partijen en Opdrachtgever deze koppeling;

Opdrachtnemer borgt een modulair audiovisueel vergaderplatform dat hieraan volledig voldoet.

Beschrijving van de te realiseren koppelingen:

170. Het AV systeem kan zowel zonder, als met geautomatiseerde gegevensuitwisseling met het RIS functioneren. Het ontbreken van een koppeling, bijvoorbeeld als gevolg van een technische storing, dient zowel voor-, als tijdens vergaderingen niet tot een verstoring te leiden. Indien de koppeling vóór of tijdens een vergadering wegvalt, dan dient het mogelijk te zijn handmatig alle markeergegevens achteraf te voorzien, opdat in het RIS een complete set data aanwezig blijft van iedere vergadering met;

- a. Deelnemerslijsten;
- b. Agenda
- c. Moties en amendementen;

Deelnemerslijsten:

171. Deelnemerslijsten, rollen en hun organisaties worden voorbereid in het RIS van IBabs. Afhankelijk van de gekozen type vergadering. Dit dient tijdens een dan af te stemmen design te worden uitgewerkt. De koppeling, of althans de werkprocessen die door de geïntegreerde oplossing van het RIS met de AV worden ondersteund, dient er ook in te voorzien dat het mogelijk is om ook tijdens een vergadering;

- a. Deelnemers toe te voegen;
- b. Rollen te wijzigen.

Na een wijziging dient het mogelijk te zijn via één enkele “update knop” in de AV omgeving de aangepaste deelnemers te importeren zonder dat de rest van de data overschreven of verloren gaat.

Agenda’s, moties en amendementen:

172. Agenda’s worden per vergadering voorbereid en voorafgaand aan een vergadering geïmporteerd in het AV systeem. Het is nodig dat de agenda tijdens de vergadering wordt bijgehouden in het RIS. Na een wijziging dient het mogelijk te zijn via één enkele “update knop” in de AV omgeving de aangepaste agenda te importeren zonder dat de rest van de data overschreven of verloren gaat.

Moties en amendementen:

173. Moties en amendementen worden per vergadering voorbereid en voorafgaand aan een vergadering of kunnen live (tijdens de vergadering in het RIS) worden aangemaakt. Na aanmaken dienen deze eenvoudig met een “update knop” kunnen worden geïmporteerd in het AV systeem. Het is nodig dat de motie en amendementen tijdens de vergadering wordt bijgehouden in het RIS. Na een wijziging dient het mogelijk te zijn via één enkele “update knop” in de AV omgeving

de aangepaste agenda te importeren zonder dat de rest van de data overschreven of verloren gaat.

Geautomatiseerde gegevensuitwisseling met het RIS:

174. De fysieke koppeling voor het uitwisselen (van en naar) van metadata, agenda's, moties, amendementen + stemmingsuitslagen en deelnemerslijsten vindt plaats via gelijke netwerkaansluitingen. Deze dient te worden gerealiseerd in overleg met de ICT Beheer organisatie van de Gemeente Midden-Delfland.

De koppeling ondersteunt de volgende zaken, gezien vanuit het AV-systeem;

- a. Import-, update van de agenda, zowel vóór als tijdens de vergadering;
- b. Import-, update van de deelnemerslijsten, zowel vóór als tijdens de vergadering;

175. Het systeem beschikt over een "update" knop van de agenda die na indrukken automatisch wordt bijgewerkt met de actuele agenda in het RIS. Het gebruik van de "update" knop mag géén enkele verstoring geven in het gebruik van deze omgeving;

176. Export zowel live (tijdens) als na afloop van een vergadering van;

- a. Start-, schorsing en stop van de vergadering – naam en tijdcode
- b. Sprekersnamen – metadatering middels naam en tijdcode van start- en stop;

177. Bij Raadsvergaderingen tevens duiding van een spreker of dit een interruptie betreft, of niet;

- a. Agendapunten, moties en amendementen - metadatering middels naam en tijdcode van start- en stop;
- b. Stemmingsuitslagen – metadatering middels namen stemgerechtigden, vóór- of tegen;

178. Audio-videobestand welke onder meer moet worden gekopieerd en verplaatst (middels FTP) naar IBabs.

De koppeling komt overéén met, en ondersteunt de werkprocessen van de Griffie. De werkprocessen dienen tijdens een dan af te nemen designfase, en in aanwezigheid van alle betrokken partijen te worden uitgewerkt.

Projectaanpak verantwoordelijkheden;

179. Voor de totstandkoming van deze koppelingen ziet Opdrachtgever momenteel de volgende partijen:

- a. Opdrachtnemer;
- b. IBabs;
- c. Company webcast;
- d. Opdrachtgever.

Voor een succesvolle realisatie is een pro-actieve houding en het nemen van verantwoordelijkheid door iedere partij een randvoorwaarde. Hoewel Opdrachtgever zelf verantwoordelijk is voor het aanreiken van, en voldoen aan alle randvoorwaarden die nodig zijn bij haarzelf, IBabs, ligt de gedelegeerde verantwoordelijkheid bij Opdrachtnemer.

Aanpak:

180. Opdrachtnemer dient in afstemming met IBabs en Company Webcast, en met Opdrachtgever workshops te organiseren. Deze workshops zijn al onderdeel van de projectaanpak (paragraaf 4.1). Tijdens deze workshops dienen de werkprocessen te worden uitgewerkt en per processtap de use cases. Daarnaast organiseert Opdrachtnemer tezamen met IBabs en Opdrachtgever technische workshops voor het uitwerken van de technische koppelingen.
181. Live koppeling voor agenda, deelnemerslijsten, et cetera, is ten tijden van de eindoplevering van de Raadzaal van gemeente Midden Delfland operationeel.

Vanzelfsprekend dient onderdeel van deze aanpak te zijn het uitgebreid met de griffie testen van het functionele gebruik. Opdrachtnemer test eerst zelfstandig en daarna, indien is aangetoond dat de koppelingen correct werken, pas (functioneel) met de griffie.

Eisen:

182. Opdrachtnemer draagt ervoor zorg op een gelijke wijze te kunnen koppelen als de hierboven beschreven oplossingsrichting en projectaanpak;
183. Opdrachtnemer volgt voor de realisatie de elders beschreven “Projectaanpak” en verbijzonderd deze aanpak door het opstellen van een specifiek plan voor de realisatie van deze koppeling;
184. Opdrachtnemer is pro-actief en garandeert een inspanningsverplichting omtrent het succesvol implementeren van deze koppeling;
185. Opdrachtnemer draagt tevens zorg voor, en stemt deze vooraf af met de griffie, omtrent bruikbare oplossingen voor alle situaties tijdens welke koppelingen, of onderdelen van koppelingen plots niet beschikbaar blijken!

Opdrachtnemer test deze scenario's uitgebreid eerst zelfstandig en daarna met de griffie.

7 Koppelingen met Company Webcast (streamleverancier)

Opdrachtnemer levert aan bij de encoder van de streamleverancier de live audiovideo signalen op basis van HDMI in hd-kwaliteit van raadzaal. Opdrachtnemer stemt ook de koppeling van metadatering af met deze leverancier. De locatie van de encoder is in het bestaande AV-rack in de raadzaal op de regiepositie. Opdrachtnemer realiseert pro-actief samen Opdrachtgever een koppeling met het webcastingplatform van de stream Leverancier;

Eisen met betrekking tot de koppeling:

186. De markeergegevens van de actuele spreker en van het actuele agendapunt + stemmingen worden live en zonder merkbare vertraging als metadata doorgegeven aan de streamende partij Company Webcast;
187. Opdrachtnemer acteert zelf pro-actief bij het implementeren van deze koppeling;
188. Opdrachtnemer test actief tijdig en ruim van tevoren de juiste werking van deze koppeling. Hierbij wordt specifiek gelet op:
- a) Het verschijnen en weer verdwijnen van de juiste sprekersnaam en het agendapunt met de metadatering;
 - b) De vertraging bij deze metadatering;

189. De stemmingen en stemresultaten worden live en zonder merkbare vertraging als metadata doorgegeven;
- c) Opdrachtnemer acteert zelf bij het implementeren van deze koppeling;
190. Opdrachtnemer overlegt pro-actief met Company Webcast over de manier van opslaan van de eerder genoemde en toekomstige genoemde markeergegevens zodat deze veiliggesteld zijn mocht de livestream tijdens een vergadering wegvallen.
191. Opdrachtnemer overlegt pro-actief met Company Webcast hoe, bij het wegvallen van de live stream de opname later geplaatst kan worden op het portaal van de Gemeente Midden-Delfland inclusief de eventuele bij behorende metadata.

8 Hybride vergaderen of bijeenkomst

Het kan altijd voorkomen dat op enig moment er een remote – hybride vergadering wenselijk is. Met een hybride vergadering wordt bedoeld dat een aantal raadsleden of andere deelnemers in de zaal aanwezig zijn en een aantal raadsleden of andere deelnemers vanuit huis deelnemen aan de vergadering. Dit kunnen ook andere bijeenkomsten zijn.

Opdrachtnemer realiseert een geïntegreerde oplossing als ook één die het voor Opdrachtnemer mogelijk maakt op eenvoudige wijze en gebruikersvriendelijk deze vorm van vergaderen of andere bijeenkomst digitaal of hybride te ondersteunen.

Het leveren van de benodigde pc's met Microsoft Teams applicatie is geen onderdeel van dit PvE.

Eisen:

192. Opdrachtnemer draagt ervoor zorg dat bij aanvang en selectie van het type bijeenkomst eenvoudig kan worden gekozen voor de hybride vergadering;
193. Opdrachtnemer draagt zorg voor de juiste beeld- en geluidswaergave die voor ieder type deelnemer geschikt is:
- a. Voorzitter;
 - b. Deelnemer in de zaal;
 - c. Deelnemer buiten de zaal;
 - d. Kijker thuis;
 - e. Opname van de vergadering.

Tijdens het design dient te worden afgestemd, op welke manier en hoe de vergadering hybride - digitaal wordt en gaat worden ondersteund, op welk beeld- en geluid ieder type deelnemer ontvangt. Opdrachtnemer dient ermee rekening te houden dat dit in potentie maximaal 5 verschillende samengestelde beelden kunnen zijn.

194. Om bovenstaand punt te kunnen ondersteunen, faciliteert Opdrachtgever voor één vorm van hybride vergadering minimaal twee externe pc's met in- en uitgangen voor beeld- en geluidswaergave. Opdrachtnemer realiseert een extra waergavescherm (met een toetsenbord- en muis) voor de positie van de Voorzitter en Griffier;
195. Opdrachtnemer zorgt ervoor dat de remote -hybride vergaderoplossing is geïntegreerd in het nieuwe vergadermanagementsysteem. Hierbij moet er voor de voorzitter, raadsleden en publiek geen verschil zijn of iemand remote vergadert of in de zaal aanwezig is. Sprekers kunnen met naam titel, rol, party logo in beeld komen. Ook stemuitslagen dienen voor de deelnemers als in de livestream dan te zijn geborgd. Iedereen heeft de gelijke rechten en middelen ter beschikking waarbij de metadata wordt geborgd in de totaaloplossing en via een koppeling wordt terug geleverd aan het eerdergenoemde RIS platform.

9 Audiovisuele inrichting van het restaurant

Dit hoofdstuk beschrijft het functioneel gebruik van de installatie van het restaurant.

9.1 Inleiding

Het restaurant van gemeente Midden-Delfland is hoofdzakelijk bedoeld voor eigen personeel. Het restaurant van de gemeente Midden-Delfland wordt tijdens plenaire bijeenkomsten in de raadzaal ook ingezet als meekijkruimte voor fracties. Naast deze bijeenkomsten kan deze ruimte ook worden ingezet voor het geven van presentaties, trainingen en andere gemeentelijke bijeenkomsten.

Nabij de uitgiftebalie bevindt zich een kast waarin het lokaal te plaatsen apparatuur kan worden opgesteld. Deze apparatuur zorgt voor het schakelen van beeld- en geluidsbronnen en het vanuit de raadzaal te ontvangen audiovisuele signaal. Dit signaal moet zonder vertraging en behulp van een projector te tonen zijn op het bestaande elektrisch projectiescherm en te horen zijn naar alle luidsprekers.

Met een bedienpaneel aan de wand nabij het scherm kan een keuze worden gemaakt welke beeldweergave gewenst is. Tevens moet het mogelijk zijn dat een tv-zender op de aanwezige monitor te zien is.

9.2 Bediening

Wenselijk is de audiovisuele apparatuur eenvoudig maar toch functioneel te bedienen. De bediening zal gedaan worden in de basis door de AV-medewerkers.

Eisen aan het bedieningsscherm van de audiovisuele installatie:

196. Bedienpaneel aan de wand waarmee een het volume van het geluid eenvoudig tot vooraf ingestelde maximum kan worden geregeld.
197. Bedienpaneel aan de wand waarmee de apparatuur eenvoudig aan en uitgezet kan worden.
198. Bedienpaneel aan de wand waarmee een keuze gemaakt kan worden welke, beeldweergave op het scherm en in combinatie of standalone audiobron er gewenst is.

9.3 Microfoon installatie

Er is behoefte aan draadloze microfoon. Deze kan zowel worden ingezet tijdens presentaties of andere bijeenkomsten en evenementen.

Eisen met betrekking tot extra draadloze microfoon:

199. De verbinding tussen draadloze microfoons en ontvangers is niet gevoelig voor storingen of inbreuk door andere in gebruik zijnde draadloze microfoons;
200. De draadloze handmicrofoons beschikken over accu's en kunnen direct worden opgeladen. Het gebruik van losse batterijen is niet toegestaan.
201. Levering van een nette opbergkoffer voor alle draadloze microfoons;
202. De microfoons met ontvangers zijn van het type diversity en vallen binnen de categorie "professioneel gebruik";
203. De microfoons zijn vergunningsvrij te gebruiken;
204. Opdrachtnemer draagt zorg in het restaurant voor voldoende ongestoorde ontvangst van de microfoonsignalen door een slimme plaatsing van de antennes.

9.4 Scherm en projector

In het restaurant dient gebruik gemaakt te worden van het bestaande projectiescherm (Projecta Elpro 180x400). Projectie afstand t.o.v. het scherm is c.a. 500 cm.

Eisen aan beeldweergave:

- 205. Opdrachtnemer plaatst aan een beugel onder het plafond een duurzame projector met lazer technologie die kan worden gebruikt voor het tonen van presentaties in combinatie met andere informatie;
- 206. Opdrachtnemer borgt dat bij het tonen van live camerabeelden uit de raadzaal in deze ruimte, de aanwezigen geen merkbare vertraging ondervinden tussen de live beelden en de spreker (lipsync).

9.5 Geluidswaergave

Daar het restaurant zowel tijdens vergaderingen als voor evenementen en standalone wordt gebruikt, is het nodig dat de geluidswaergave voor deze toepassingen geschikt is. Het restaurant is niet groot en opbouwluidsprekers zijn hier voldoende.

Standalone in de functie van restaurant of bij een eventuele receptie is het wenselijk om op de achtergrond muziek oid te horen. Het systeem moet hiervoor geschikt zijn.

Geluidswaergave geschiedt middels de volgende systemen:

- a. Via de aan het plafond/ wand op te hangen 5 full range luidsprekers (Bijlage E)

Algemene eisen aan de geluidswaergave:

- 207. Opdrachtnemer borgt dat alle aanwezigen bij een bijeenkomst of presentatie alles goed kunnen volgen;
- 208. De geluidswaergave is zowel geschikt voor spraak, presentatie als voor muziekwaergave;
- 209. De luidsprekers dienen te worden opgedeeld in groepen opdat de klankkleur, het niveau en de eventuele vertraging per groep kunnen worden geoptimaliseerd;
- 210. Opdrachtnemer maakt het mogelijk dat doormiddel van een multimedia-player de volgende bronnen beschikbaar zijn;
 - a. Radio
 - b. CD
 - c. USB/SD-card
 - d. Bluetooth
 - e. Gebruik van bestaande TV ontvanger
- 211. Opdrachtnemer verzorgt dat deze multimedia-player eenvoudig door eenieder in gebruik is.

9.6 Presentatiemogelijkheden

In het restaurant moet het mogelijk zijn om presentaties te kunnen geven. Dit kunnen presentaties voor burgers zijn als ook gemeente eigen presentaties en of interne traingen.

Eisen:

- 212. Presentaties kunnen worden gegeven vanaf deze aansluiting voor laptops. Deze aansluiting is opgenomen in Bijlage E. Opdrachtnemer realiseert deze aansluitingen;
- 213. Opdrachtnemer levert voldoende verloopjes voor het aansluiten van genoemde bronnen. Er dienen in ieder geval 2 stuks van de volgende verloopjes mee te worden geleverd:
 - a. Display poort naar HDMI;
 - b. Mini display poort naar HDMI;

- c. Apple lightning adapter naar HDMI;
 - d. Micro USB naar USB;
 - e. USB C naar HDMI;
214. De presentatie dient als “bronkeuze” op het bedienpaneel te kunnen worden gekozen;
215. Zowel video- als audio dienen te worden ondersteund. De audioweergave van een presentatie dient te geschieden via de daarvoor bedoelde speakersysteem.

10 Audiovisuele inrichting van de 5 fractiekamers

G0.8, G0.9, G0.10, G0.12, G0.13.

Deze vergaderruimtes zijn geschikt voor overleggen met meerdere personen en de gemeente wil deze ruimtes uitbreiden met een hybride vergaderoplossing.

In deze ruimtes moet op de bestaande touch-monitor de live vergaderingen van de raad- of commissie kunnen worden gevolgd zonder vertraging in beeld en geluid. Hiervoor dient een aansluiting gerealiseerd te worden en het AMX knoppenpaneel her-geprogrammeerd. Opdrachtnemer stemt programmering af met de Opdrachtgever.

De conditie van de knoppenpanelen is niet bekend. Indien Opdrachtnemer kan aantonen dat deze nog in prima conditie zijn mogen deze worden hergebruikt. Anders dienen deze te worden vervangen. Opdrachtnemer dient de knoppenpanelen bij vervanging te borgen in zijn aanbieding.

Tijdens de schouw dient men zich verder op de hoogte te stellen over deze producten.

Ruimte G0.13 is recentelijk verbouwd. De audiovisuele bekabeling, knoppenpaneel en monitor is nog niet correct aangesloten. Opdracht nemer dient deze opnieuw aan te sluiten en te plaatsen.

Eisen:

216. Opdrachtnemer levert en installeert een aansluiting op HDMI niveau;
217. Opdrachtnemer levert voldoende verloopjes inclusief adapterringen voor het aansluiten van externe bronnen;
- a. Display poort naar HDMI;
 - b. Mini display poort naar HDMI;
 - c. Apple lightning adapter naar HDMI;
 - d. Micro USB naar USB;
 - e. USB C naar HDMI.
218. Opdrachtnemer monteert deze af en test deze.
219. Opdrachtnemer verzorgt dat op het bestaande AMX bedienpaneel bronkeuze raadzaal gedaan kan worden.
220. Mochten de bedienpanelen niet meer te programmeren zijn dan dient Opdrachtnemer in zijn aanbieding hiervoor een voorstel te doen en borgen in de aanbieding.
221. Opdrachtnemer levert en installeert een all-in-one videoconference systeem waarmee;
- a. Wandmontage mogelijk is;
 - b. Doormiddel van b.v. een in te pluggen USB aansluiting eenvoudig te koppelen is;
 - c. Deelnemers met een 4K Ultra HD camera tracking en ruime kijkhoek meer dan 100° goed in beeld komen;
 - d. Geluid van presentaties en een video vergaderverbinding goed te volgen zijn;
 - e. Door b.v. (AEC) Acoustic Echo Cancellation Challenge achtergrond geluiden gefilterd worden, zodat deelnemers duidelijk en helder verstaanbaar zijn.

222. Opdrachtnemer borgt dat bij het tonen van live camerabeelden in deze ruimte, de aanwezigen geen merkbare vertraging ondervinden tussen de live beelden en de spreker (lipsync).

11 Audiovisuele inrichting van de Burgemeesterskamer en de 3 vergaderruimtes

G2.11 G1.16, G2.35, G2.36

Deze vergaderruimtes zijn geschikt voor overleggen met meerdere personen en wil de gemeente hybride vergaderen extra toevoegen. In deze ruimtes moet op de bestaande touch-monitor naast presenteren ook hybride kunnen worden vergadert. Hiervoor dient een aansluiting gerealiseerd te worden en het AMX knoppenpaneel her-geprogrammeerd. Opdrachtnemer stemt programmering af met de Opdrachtgever.

De conditie van de knoppenpanelen is niet bekend. Indien Opdrachtnemer kan aantonen dat deze nog in prima conditie zijn mogen deze worden hergebruikt. Anders dienen deze te worden vervangen. Opdrachtnemer dient de knoppenpanelen bij vervanging te borgen in zijn aanbieding. Tijdens de schouw dient men zich verder op de hoogte te stellen over deze producten.

Eisen:

223. Opdrachtnemer levert en installeert een all-in-one videoconference systeem waarmee;
- Wandmontage mogelijk is;
 - Doormiddel van b.v. een in te pluggen USB aansluiting eenvoudig te koppelen is;
 - Deelnemers met een 4K Ultra HD camera tracking en ruime kijkhoek meer dan 100° goed in beeld komen;
 - Geluid van presentaties en een videovergaderverbinding goed te volgen zijn;
 - Door b.v. (AEC) Acoustic Echo Cancellation Challenge achtergrondgeluiden gefilterd worden, zodat deelnemers duidelijk en helder verstaanbaar zijn.
 - Opdrachtnemer her programmeert het bestaande knoppenpaneel.

Ten behoeve van de fysieke installatie dienen producten en apparaten die zichtbaar worden aangebracht tijdens de workshops voor plaatsing volledig te worden afgestemd in kleurstelling formaat en design met Opdrachtgever en Gebruiker(s) van de betreffende ruimte.

12 Technisch Programma van Eisen

Dit onderdeel van het Programma van Eisen beschrijft de (installatie) technische eisen waaraan de levering dient te voldoen. Er dient gebruik te worden gemaakt van de aanwezige gemeenschappelijke leidingwegen. De zwakstroombekabeling dient gescheiden te liggen van de voedingskabels.

In Bijlage E en F “Locaties AV en bekabeling in de raadzaal en restaurant” is aangegeven waar de diverse audiovisuele apparatuur en aansluitingen zijn/ of moeten worden voorzien.

De Opdrachtgever beschikt over een huis-installateur. Indien gewenst zal deze op aangeven van de Opdrachtnemer in overleg met de gemeente in pandige bekabeling aanbrengen. Het is aan de Opdrachtgever de juiste bekabeling aan te leveren met een verder uitgewerkt kabelplan.

Installatietechnische beschrijvingen:

Opdrachtnemer dient bij de realisatie zoveel als mogelijk gebruik te maken van de aanwezige kabeltracé's en spanningsvoorzieningen.

Indien er extra bekabeling in het gebouw nodig is dient Opdrachtnemer met Opdrachtgever te overleggen. De huis-installateur van de Opdrachtgever zal de gebouw gebonden bekabeling aanbrengen. Opdrachtnemer dient de bekabeling aan te leveren.

12.1 ICT en Informatiebeheer

Opdrachtnemer ontwerpt en stemt af tijdens de designfase alle zaken die betrekking hebben op ICT zaken, zoals:

- a. Toepassing en implementatie van maatregelen omtrent Informatiebeveiliging;
- b. Gebruik fysieke netwerkbekabeling;
- c. Gebruik logische netwerkverbindingen ten behoeve van:
 - Remote beheer;
 - Connectiviteit met het extern gehoste RIS;
 - Toegang tot AV-systeem vanaf werkplek Griffie;
 - Koppelingen met betrekking tot SNMP/statusmonitoring;
 - Et cetera.
- d. Gebruik van werkplek-pc's ten behoeve van:
 - Audiovideo (hdmi/display poort) koppelingen;
 - Voorbereiden van xls templates, overdracht van gevulde xls-bestanden (via USB stick) naar AV systeem;
 - Verwerken en opslaan van audiovideo opnames uit AV-systemen;
 - Et cetera.
- e. Gebruik van applicatiehosting ten behoeve van:
 - Virtualiseren van bepaalde AV-applicaties (voor zover dit mogelijk en verstandig is);
- f. Opslag van gegevens ten behoeve van:
 - Designdocumenten;
 - Projectdocumentatie;
 - Configuratie en installatiebestanden;
 - Handleidingen, trainingsdocumentatie, quick reference guide's;
 - Et cetera.

Ook binnen de gemeente Midden-Delfland is het schrijven van data naar een niet beveiligde USB-sticks niet mogelijk. Het lezen van een USB-stick is altijd mogelijk.

Eisen:

224. Opdrachtnemer werkt bovenstaande zaken uit en stemt deze zaken af met betrokken partijen binnen de organisatie van Opdrachtgever;
225. Externe verbindingen zijn altijd beveiligde versleutelde verbindingen;
226. Opdrachtnemer hanteert voor de gehele oplossing de eisen omtrent informatiebeveiliging. Opdrachtnemer conformeert zich aan de bij Opdrachtgever geldende eisen hiertoe, zoals ook als bijlage is opgenomen in de Leidraad – "Gemeentelijke-ICT-kwaliteitsnormen-v2020-1".

Remote toegang:

Opdrachtgever biedt voor Opdrachtnemer de mogelijkheid via remote toegang onderhoud en foutanalyse uit te voeren. De volgende eisen zijn daarbij van toepassing:

227. Opdrachtnemer draagt zorg dat de verbinding voldoet aan het gestelde omtrent informatiebeveiliging;
228. De verbinding vindt daartoe altijd plaats middels een beveiligde VPN-verbinding;

229. De verbinding wordt door Opdrachtgever op verzoek van Opdrachtnemer “open” gezet en weer dicht na een gereed melding, of automatisch na een maximale tijdsperiode;
230. Er wordt door Opdrachtgever logging uitgevoerd op alle activiteiten via deze verbinding.

12.2 Koppelingen met het raadsinformatiesysteem

De koppelingen voldoen aan de volgende eisen:

231. Opdrachtnemer realiseert ook in technische zin deze koppeling conform “Koppeling beschrijving met IBabs en company webcast;
232. Opdrachtgever draagt hierbij zorg voor zowel de audiovisuele koppeling als ook de netwerkkoppeling voor de uitwisseling van metadata;

12.3 Microfooninstallatie

De microfooninstallatie voldoet aan de volgende eisen:

233. De microfooninstallatie wordt voorzien van een compressor-limiter per groep microfoons met als doel de verstaanbaarheid van harde en zachte sprekers zoveel als mogelijk gelijk te maken;
234. Opdrachtnemer borgt voor iedere actieve microfoon voldoende “headroom” om rondzingen te voorkomen;
235. Opdrachtnemer draagt zorg voor voorzieningen om te voorkomen dat een draadloze handmicrofoon van een andere installatie per ongeluk hoorbaar wordt in de betreffende zaal.

12.4 Automatische camera’s

Opdrachtgever hecht eraan de camera’s en hun signalen via slechts één enkel ip-sigitaal (UTP-aansluiting) aan te sluiten op de audiovisuele infrastructuur.

Eisen aan de camera’s:

236. Camera’s maken gebruik van het NDI-protocol van NewTek of vergelijkbaar; slechts één enkele UTP-aansluiting is voldoende om spanning-, control-, en videosignaal te koppelen;
237. De latency van de camera zelf bedraagt niet meer dan 1 field (1/2 frame);
238. Alle camera’s voldoen aan de volgende minimale specificaties:
- a. Type 1-CCD; CCD type CMOS en 1/2.3 inch of groter;
 - b. Lichtgevoeligheid toereikend om op de gemonteerde positie ieder noodzakelijk shot te kunnen maken zonder dat de beeldversterking in werking treedt, ergo zonder dat het diafragma geheel is geopend, bij de normale zaalverlichting;
 - c. Type native HD – 1920x1080p59.94 of beter;
 - d. Minimaal 2,1Megapixels netto;
 - e. Zoombereik optisch 20x of beter;
 - f. Signaal/ruisverhouding gelijk of beter dan 50dB;
 - g. Minimaal 100 presets;
 - h. Panbereik minimaal 160grdn; tiltbereik minimaal 100grdn;
 - i. Snelheid minimaal 100grd/seconde bij het oproepen van een preset;

12.5 Vaste niet-automatische camera

Opdrachtgever hecht eraan de camera en het signaal via slechts één enkel ip-sigitaal (UTP-aansluiting) en 1 coax aansluiting aan te sluiten is op de audiovisuele infrastructuur.

Eisen aan de camera:

- 239. Camera maakt gebruik van het NDI-protocol van NewTek of vergelijkbaar; slechts één enkele UTP-aansluiting is voldoende om spanning-, control-, en videosignaal te koppelen;
- 240. De latency van de camera zelf bedraagt niet meer dan 1 field (1/2 frame);
- 241. Alle camera's voldoen aan de volgende minimale specificaties:
 - a. Type 1-CCD; CCD type CMOS en 1/2.3 inch of groter;
 - b. Lichtgevoeligheid toereikend om op de gemonteerde positie ieder noodzakelijk shot te kunnen maken zonder dat de beeldversterking in werking treedt, ergo zonder dat het diafragma geheel is geopend, bij de normale zaalverlichting;
 - c. Type native HD – 1920x1080p59.94 of beter;
 - d. minimal 2,1Megapixels netto;
 - e. Zoombereik optisch 20x of beter;
 - f. Signaal/ruisverhouding gelijk of beter dan 50dB;
 - g. Minimaal 100 presets;
 - h. Panbereik minimaal 160grdn; tiltbereik minimaal 100grdn;
 - i. Snelheid minimaal 100grd/seconde bij het oproepen van een preset;

12.6 Beeldschermen

Er wordt binnen de zaal uitsluitend gebruik gemaakt van LCD-beeldschermen.

Eisen aan de beeldschermen:

- 242. De vertraging op de zaalschermen tussen de weergaven van de live camerabeelden en de fysieke spreker bedraagt maximaal 3 frames;
- 243. De te leveren LCD-schermen op de vloer en tribune zijn native 4k (3840x2160 pixels of beter); De contrastverhouding bedraagt 1:3.000 of beter;
- 244. De te leveren schermen/ vidiwall in de nis zijn (1920x1080p) 55 inch. De contrastverhouding bedraagt 1:500.000 of beter; De dikte c.a.99 mm, lichtopbrengst 700 cd/m2. Bezel (0,9mm).

12.7 Geluidswaergave

De kwaliteit van de verstaanbaarheid kan worden gemeten en wordt uitgedrukt in Alcons (articulation loss of consonants).

Eisen aan de geluidswaergave:

- 245. De verstaanbaarheid op de positie van iedere deelnemer aan een vergadering bedraagt 7% of beter;
- 246. De verstaanbaarheid op de positie van iedere overige aanwezige bedraagt 10% of beter;

NB: ter vergelijking kan de STI (Speech Transmission Index) worden gehanteerd waarbij voor de deelnemers een STI beter dan 0,52 kan worden aangehouden en voor alle overige aanwezigen een STI beter dan 0,45.

- 247. De installatie beschikt over voldoende vermogen om tijdens presentaties en tijdens de waergave van muziek de geluidsdruk voor alle aanwezigen te verhogen tot 100dB over het gehele hoorbare frequentiebereik (+/- 3dB);

12.8 Aansluitingen voor losse apparatuur en gebruikers in de zaal

Eisen:

- 248. Alle media/persaansluitingen en overige aansluitingen zijn galvanisch gescheiden. Iedere aansluiting is voorzien van een tekstlabel;
- 249. Alle metalen panelen zijn geaard aan een centrale aardvoorziening binnen deze ruimte of aan de 19" apparatenkast;
- 250. De aansluitingen voor laptops in de tafels (e.e.a. conform Bijlage E) zijn ondergebracht vanuit de vloerput in zogenoemde "tafel opbouw cable cubbies" of aanwezige de kabel uitsparingen;

12.9 Distributie van signalen - meekijkverbindingen

Zoals eerder beschreven bestaan er meerdere meekijk mogelijkheden. De verbindingen komen uit de Av racks van de Raadzaal.

Eisen:

- 251. Opdrachtnemer maakt gebruik van de aanwezige verbindingen conform Bijlage F.

12.10 Opslag van bestanden omtrent het systeem

Het is nodig dat zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer op ieder gewenst moment beschikken over alle relevante systeemdokumentatie en backups van alle gebruikte software (firmware, applicaties, configuratiebestanden, scripts).

Eisen:

- 252. Tijdens het Design werkt Opdrachtnemer met Opdrachtgever een oplossing uit voor het op beide locaties (bij Opdrachtgever en bij Opdrachtnemer) opslaan en toegankelijk houden van de bovengenoemde bestanden;

12.11 Aansturing zaalverlichting en gordijnen.

In de raadzaal dient de zaalverlichting te worden gekoppeld aan het audiovisuele bedieningssysteem. In deze zaal worden óók de gordijnen vanuit het audiovisuele bedieningssysteem aangestuurd.

De wijze van aansturing dient te geschieden op basis van DALI.

- 253. Opdrachtnemer realiseert deze koppelingen in overleg met Opdrachtgever.
- 254. Opdrachtnemer borgt in zijn aanbieding dat lichtsturing in minimaal 4 groepen kan zijn,
- 255. Opdrachtnemer borgt in zijn aanbieding dat gordijnen onafhankelijk van de verlichting kan worden aangestuurd.

Tijdens de designfase dient Opdrachtnemer met Opdrachtgever overeenstemming te bereiken over de exacte manier van schakelen, aansturen en positionering van deze aansturingen.

12.12 Apparatenkasten en bekabeling

De grote apparatenkast(en) voor raadzaal zullen door Opdrachtnemer geleverd worden en moeten worden geplaatst in de ICT ruimte. Opdrachtgever dient deze mee te nemen in zijn aanbieding.

Bestaande AV- racks bij de regie in de raadzaal (tafelmodel 19 inch) mogen worden hergebruikt op de in Bijlage E aangegeven locaties. De opstelplaats van de centrale apparaten kasten (ICT ruimte) is op de begaand grond in de techniekruimte. Nr. G0.29.

Tijdens de designfase dient Opdrachtnemer met Opdrachtgever overeenstemming te bereiken over de exacte positionering van deze racks.

Eisen:

- 256. Patchkasten groot worden door Opdrachtnemer geleverd en geplaatst.
- 257. In geval de reeds aanwezige racks en rackbenodigdheden ontoereikend zijn voor het ontwerp, verzorgt Opdrachtnemer zelf de extra racks, spanningsrails, et cetera;
- 258. Opdrachtnemer verzorgt zelf alle benodigde racksupports om apparatuur deugdelijk te bevestigen en te ondersteunen. Het is in principe niet toegestaan apparatuur uitsluitend aan het frontpaneel te bevestigen;
- 259. Opdrachtnemer verzorgt zelf de benodigde spanningsverdeling en aardvoorzieningen in de kasten;
- 260. Tijdens het design stemt Opdrachtnemer verder af wat de precieze mogelijkheden zijn ten aanzien van het apart schakelen van spanning voor het geheel of gedeeltelijk in stand-by schakelen van apparatuur;
- 261. De kasten worden netjes afgewerkt en voorzien van labels die corresponderen met de tekeningen; open posities in de kasten worden voorzien van blind panels;
- 262. Alle bekabeling, zichtbare en onzichtbare, dient op een nette ordentelijke manier te worden bevestigd en afgewerkt, en worden voorzien van labels met een aanduiding van de fysieke aansluiting en het type signaal, en aangebracht in of aan de daarvoor bedoelde voorzieningen. Deze informatie is tevens verifieerbaar in de installatietekeningen;
- 263. Alle bekabeling wordt bevestigd met een zacht materiaal zoals met klittenband of andere oplossing. Gebruik van harde binders zoals ty-wraps zijn niet toegestaan, tenzij dit van te voren is overeengekomen met Opdrachtgever.
Opdrachtnemer verzorgt zelf de benodigde spanningsverdeling en aardvoorzieningen in de kasten;
- 264. Opdrachtnemer zorgt zelf voor een UPS om vergaderingen in geval van stroomuitval door te laten gaan;
- 265. Tijdens het design stemt Opdrachtnemer verder af wat de precieze mogelijkheden zijn ten aanzien van het apart schakelen van spanning voor het geheel of gedeeltelijk in stand-by schakelen van apparatuur;
- 266. De kasten worden netjes afgewerkt en voorzien van labels die corresponderen met de tekeningen; open posities in de kasten worden voorzien van blind panels;
- 267. Alle bekabeling, zichtbare en onzichtbare, dient op een nette ordentelijke manier te worden bevestigd en afgewerkt, en worden voorzien van labels met een aanduiding van de fysieke aansluiting en het type signaal, en aangebracht in of aan de daarvoor bedoelde voorzieningen. Deze informatie is tevens verifieerbaar in de installatietekeningen;

12.13 Aanpassen en inpassen van AV in meubilair

Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor plaatsing en bevestiging van de te leveren installatie in, op of aan het bestaande en nieuwe meubilair in raadzaal. Daar waar Opdrachtnemer aanpassingen nodig acht zijn aan het bestaande meubilair moet Opdrachtnemer zorgdragen voor afstemming met Opdrachtgever, adviseur en facilitaire zaken en vooraf toestemming hebben gekregen.

Eisen:

- 268. Met betrekking tot de tafels en katheders in de raadzaal draagt Opdrachtnemer zelf zorg voor afdekplaatjes of paneeltjes en stemt op eigen initiatief af met opdrachtgever en of installateur;
- 269. Opdrachtnemer stemt tijdig en vooraf aan de werkzaamheden met Opdrachtgever af die betrekking hebben op aanpassingen van het meubilair zelf ten behoeve van de bevestiging van onderdelen van de installatie.

12.14 Beveiligingsaspecten

Eisen:

- 270. Alle informatie met betrekking tot de installatie wordt vertrouwelijk behandeld. Informatie wordt nooit gedeeld met anderen tenzij na uitdrukkelijke toestemming van Opdrachtgever. Alle informatie wordt veilig bewaard en is niet toegankelijk voor derden. Met Informatie wordt bedoeld het geheel van kennis, inzichten, beschrijvende documenten, softwarebestanden, configuratiebestanden, inventarislijsten, offertes en opdrachten, tekeningen, et cetera;
- 271. Opdrachtnemer borgt dat het gehele systeem, eventuele koppelingen met andere systemen, en de te verlenen support voldoen aan de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid);
- 272. Opdrachtnemer borgt dat alle systemen voorzien zijn van de laatste security patches;

12.15 Overige eisen

De installatie voldoet aan de volgende eisen:

- 273. De installatie maakt gebruik van standaard off-the-shelf producten en applicaties. Eigen ontwikkeling is niet toegestaan. Een uitzondering daarop betreft het schrijven van configuratie-scripts en installatietechnische zaken zoals interfaces die nodig zijn om de individuele producten tot één samenhangend systeem samen te voegen;
- 274. Opdrachtnemer stemt voorafgaand aan de levering en installatie, met Opdrachtgever af de kleurstelling van de zichtbare producten, zoals camera's, luidsprekers, aansluitpanelen en beugels;
- 275. Te allen tijde zijn alle audio- en videosignalen in sync met elkaar; er mag geen vertraging zijn tussen beiden;
- 276. Indien er behoefte is aan netwerk-verbindingen (intern of extern) buiten de in dit document genoemde verbindingen, dan geeft Opdrachtnemer deze tijdig aan en stemt de exacte behoefte hiervan in detail af met Opdrachtgever;
- 277. Opstarten en uitschakelen van de installatie.
Opdrachtnemer werkt een overzicht uit waarin staat benoemd welk apparaat op welk type spanning staat aangesloten:
 - a) Vaste spanning – altijd aanwezig;
 - b) Centrale geschakelde spanning;
 - c) Lokale geschakelde spanning;Centrale geschakelde spanning, bijvoorbeeld voor de centrale installatie:

Opdrachtnemer realiseert een eenvoudige mogelijkheid om het systeem centraal in- en uit te schakelen. De tijdsduur tussen het opstarten van het systeem bedraagt maximaal 15 minuten.

Lokale geschakelde spanning, bijvoorbeeld in de zaal zelf:

In iedere vergaderzaal is het mogelijk de gehele installatie eenvoudig in- en uit te schakelen. De maximale duur voordat een installatie is ingeschakeld en operationeel is, bedraagt 4 minuten;

- 278. Daar waar interconnecties nodig zijn tussen dit platform en andere apparatuur of gegevensdragers (USB-sticks) en randapparatuur, dient alle apparatuur te zijn voorbereid op de ondersteuning van USB-versie C;
- 279. Alle grote systeemcomponenten, zoals besturingssoftwaresystemen en discussiesystemen, zijn voorzien van een mogelijkheid om de status real time uit te lezen middels een SNMP-monitoring platform; zulks verder tijdens het design en in overleg met Opdrachtgever af te stemmen en in te richten;

Overige eisen aan de installatie:

- 280. Alle voorgestelde voorzieningen moeten voldoen aan alle onderhavige wet- en regelgeving alsmede (veiligheids)voorschriften. Denk hierbij aan het gebruik van etherfrequenties en het veilige gebruik van een apparaat;
- 281. Onderdelen die niet door de eindgebruiker gebruikt moeten/mogen worden, moeten afgeschermd zijn voor manipulatie (bijvoorbeeld met een afsluitbaar paneel);
- 282. Meubels indien van toepassing voor audiovisuele voorzieningen die onderdeel zijn van de Levering (zowel vast als verplaatsbaar) moeten zodanig ontworpen zijn dat ze voldoende ventilatie bieden voor de apparatuur in de meubels met afgesloten deur. Daarnaast moet de ventilatie passief zijn en zodanig dat via de ventilatieopeningen het niet mogelijk is de componenten in het meubel te compromitteren. De Opdrachtnemer garandeert dat de bedrijfstemperatuur van het geheel van meubel of kast met de daarin geïnstalleerde apparatuur onder de maximale nominale waardes blijft zoals opgegeven door de fabrikant van geleverde apparatuur. Indien een actieve koeling noodzakelijk is, wordt vooraf met Opdrachtgever afgestemd op welke wijze deze wordt uitgevoerd en of het geproduceerde geluidsniveau geschikt is voor de ruimte van plaatsing;
- 283. Alle voorgestelde voorzieningen dienen vrij te zijn van giftige stoffen; bekabeling in halogeenvrije uitvoering. Vanaf 1 juli 2017 dient de toe te passen bekabeling te voldoen aan de "NEN 8012: 2015. Keuze van het leidingtype met als doel het beperken van schade als gevolg van brand". In deze norm is de bekabeling onderverdeeld in brandrisico klassen Laag, Middelgroot, Groot of Zeer groot. De bekabeling die door Opdrachtnemer wordt gebruikt, dient te voldoen aan brandrisicoklasse -> Groot, Cca-s1, d1, a1.
NB: dit geldt alleen voor alle vaste bekabeling!
- 284. Draadloze voorzieningen moeten zo worden geïnstalleerd dat ze geen storende invloed hebben op elkaar en op andere in het gebouw aanwezige (draadloze) voorzieningen. Opdrachtnemer stemt vooraf de frequenties af met Opdrachtgever. Per ruimte moeten de gebruikte frequenties beschreven worden. Hierbij dient de Opdrachtnemer te verklaren dat deze licentievrij zijn en beschikbaar zijn;
- 285. Draadloze voorzieningen worden dusdanig gerealiseerd (lees: er worden voldoende antennes geplaatst) opdat storingsvrije ontvangst binnen de ruimte wordt gegarandeerd;
- 286. De gebruikte actieve componenten moeten voorzien kunnen worden van firmware updates en security patches daar waar het component firmware heeft;

13 Hergebruik bestaande apparatuur

Uitgangspunt van de gemeente Midden-Delfland is om de apparatuur en eventueel bekabeling zoals benoemd in bijlage F en E te hergebruiken. Deze producten en bekabeling moeten ook in het servicecontract worden opgenomen. Verdere informatie over deze producten zijn benoemd in bijlage G. Van alle nieuw aangeboden apparatuur dienen de specificaties bladen (bij voorkeur in het Nederlands) van de apparatuur digitaal meegestuurd te worden.

14 Beheer en support:

Jaarlijks te leveren Beheer & Support

Beheer en Support start bij in gebruik name van de installatie van de nieuwe raadzaal. Dit moment kan een ander moment zijn dan voorlopige- of definitieve acceptatie van de gehele installatie.

Facturatie van de jaarlijkse kosten voor Beheer en Support start 1 jaar na de in gebruik name van het laatste systeem. Dit betekent dat de kosten voor Beheer en Support, training aan beheerorganisatie inclusief de kosten voor correctief onderhoud (reparaties) inbegrepen moeten zijn in de eenmalige kosten van aanschaf.

Hiermee wordt voorkomen dat discussie kan ontstaan over de garantieperiode en de daarbij behorende garantievoorwaarden. Het betreft dan de kosten van alle correctief onderhoud waarvan het defect niet te wijten is aan verkeerd gebruik.

Algemene eisen:

287. Opdrachtnemer werkt tijdens de designfase een Beheerplan (SLA) uit tezamen met alle betrokken partijen en legt dit ter goedkeuring voor. In dit plan zijn zaken opgenomen zoals een procesoverzicht van storingsopvolging met verantwoordelijken, beschikbaarheid en maximale doorlooptijden;
288. Opdrachtnemer is on-site aanwezig voor het leveren van technische ondersteuning tijdens de eerste 4 raadsvergaderingen en de eerste 2 commissievergaderingen. De kosten hiervoor dienen te zijn inbegrepen in de projectkosten;
289. Opdrachtnemer is na in gebruik name en op afroep on-site aanwezig voor het leveren van technische ondersteuning gedurende maximaal 6 vergaderdagen. De kosten hiervoor dienen te zijn inbegrepen in de projectkosten;
290. Opdrachtnemer heeft tijdens werkdagen en tijdens vergaderingen van de Raad binnen maximaal 5 minuten en supportmedewerker bereikbaar, en binnen maximaal 15 minuten een ter zake deskundig persoon (iemand die functioneel en technisch goed op de hoogte is van de installaties) telefonisch beschikbaar. Indien een probleem telefonisch niet kan worden opgelost, draagt Opdrachtnemer ervoor zorg binnen de genoemde tijden binnen uiterlijk 2 uur een ter zake deskundige on-site te hebben. Op de website van de gemeente Midden-Delfland staan steeds de vergaderingen van de Raad vermeld. In overleg met Opdrachtgever kan periodiek de agenda van alle vergaderingen worden gedeeld;
291. Opdrachtnemer is 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar;
292. Voor wat betreft het preventieve onderhoud en het onderhoud dat onder de garantiebepalingen valt, dienen de voorrijkosten te zijn inbegrepen in de vaste jaarlijkse kosten;

Eisen correctief onderhoud:

293. Alle kosten voor reparatie (correctief onderhoud) en software updates dienen te zijn inbegrepen in de supportovereenkomst¹;
294. Zoals eerder beschreven draagt Opdrachtnemer ervoor zorg dat bij uitval een vergadering binnen maximaal 2 uur na melding weer doorgang kan vinden met de volgende minimale functionaliteit:
- a. Microfoonversterking via de aanwezige luidsprekers – alle sprekers zijn in de zaal goed verstaanbaar;
 - b. Er wordt een videobeeld met een overzichtsshot, tezamen met het geluid van de microfoons, aangeboden aan het distributiesysteem opdat er altijd beeld- en geluid beschikbaar zijn voor de livestreams en interne distributie;
 - c. De vergadering wordt opgenomen;

Deze oplossing dient onderdeel te zijn van de aangeboden prijzen voor aanschaf en jaarlijkse support.

Opdrachtnemer vermeldt in het prijzenblad onder het stuk “Diversen” ter kennisgeving (geen onderdeel van de beoordeling) de eenmalige en jaarlijkse EXTRA kosten indien de maximale uitval wordt teruggebracht naar 1 uur;

295. In alle gevallen draagt Opdrachtnemer ervoor zorg dat alle functionaliteiten weer operationeel zijn binnen 5 tot 7 werkdagen na melding van de storing;

Alle defecte apparaten worden tot één jaar na oplevering zonder enige kosten gerepareerd (tenzij het defect door toedoen van derden is ontstaan);

Eisen preventief onderhoud:

296. Opdrachtnemer voorziet alle apparatuur van de beschikbare updates en de laatste beveiligingspatches. Installatie van deze updates worden altijd van tevoren met Opdrachtgever afgestemd. Voor de installatie van een update draagt Opdrachtnemer zorg voor een migratieplan dat erin voorziet, ingeval de update niet lukt, tijdig terug te keren naar de oude situatie. In alle gevallen wordt na een wijziging het systeem volledig en end-to-end doorgetest. Pas na uitdrukkelijk akkoord van Opdrachtgever op dit migratieplan kan worden overgegaan tot het doorvoeren van de wijzigingen;
297. Opdrachtnemer maakt periodiek back-ups van alle settings en configuratiebestanden. Deze back-ups worden door Opdrachtnemer bij de gemeente Midden-Delfland bewaard op een centrale locatie;
298. Opdrachtnemer voert periodiek onderhoud zoals overeengekomen in de opgestelde en afgestemde SLA, uit aan alle geleverde apparatuur; e.e.a. volledig conform de voorschriften van de fabrikant. Opdrachtnemer houdt daartoe een lijst op componentniveau bij met de staat van onderhoud en stelt deze periodiek ter beschikking aan Opdrachtgever. Deze lijst wordt na iedere aanpassing gedeeld met Opdrachtgever.

De lijst bevat in ieder geval per apparaat de volgende informatie:

- a. Locatie op ruimte en op rackniveau;
- b. Naam apparaat;
- c. Merk;
- d. Type;
- e. Serienummer;

¹ Tenzij defecten zijn ontstaan door foutief gebruik.

- f. Aanschafdatum leverancier;
 - g. Evt. software/firmwareversie;
 - h. Datum laatste onderhoud;
 - i. Omschrijving uitgevoerde onderhoud;
 - j. Algemene toelichting;
299. Opdrachtnemer initieert 4x per jaar overleg met Opdrachtgever tijdens welke de gehele dienstverlening wordt geëvalueerd;
300. Opdrachtgever wil dat haar contract 1 keer per half jaar met haar geëvalueerd wordt op de volgende onderdelen;
- a. responsetijd technicus;
 - b. aantal uren/minuten van niet beschikbaarheid per apparaat;
 - c. percentages niet-beschikbaarheid per apparaat;
 - d. aard storingen,
 - e. geïnstalleerde patches + versienummers
 - f. Inschrijver dient zorg te dragen voor deze rapportages.
301. Opdrachtgever wil per half jaar een registratie en rapportage van storingen aan alle apparatuur. Hierbij wordt per device aangegeven;
- a. Aantal storingen;
 - b. Aantal werkdagen tussen de storing;
 - c. Soort storing;
 - d. Responsetijd in uren;
 - e. Reparatietijd in uren;
 - f. Beschikbaarheid percentage;
 - g. Inschrijver dient zorg te dragen voor deze rapportages.
- Eisen met betrekking tot het installeren van patches, updates of upgrades (release management):
302. Opdrachtnemer draagt zorg voor een testomgeving welke vergelijkbaar is met de geïnstalleerde omgeving;
303. Alvorens het systeem wordt voorzien van een nieuwe patch, update of upgrade, test Opdrachtnemer deze versie uitgebreid op de testomgeving;
304. Opdrachtnemer stelt bij iedere installatie een migratieplan op. Dit plan bevat steeds de volgende onderdelen:
- a. Omschrijving van de wijzigingen;
 - b. Gevolgen voor de gebruiker;
 - c. Eventueel benodigde extra trainingen;
 - d. Omschrijving van het systeem (of de systemen) die worden voorzien van een nieuwe versie;
305. Tijdschema, waarin aandacht voor:
- a. Maken van (of: verifiëren van reeds gemaakte) back-ups van de huidige situatie, inclusief de betreffende configuratiebestanden;
 - b. Geschatte duur van de installatie;
 - c. Tijdsduur voor het testen van de installatie;
 - d. Geschatte tijdsduur van een eventuele roll-back indien de installatie is mislukt;
 - e. Testplan, welke tevens bevat het volledig testen van de eerder ingestelde configuraties. Dit plan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan Opdrachtgever.

Direct na afloop stelt Opdrachtnemer een evaluatierapport op en stelt deze ter beschikking aan Opdrachtgever.

Deze eisen zijn in zijn geheel van toepassing direct na de start van het functioneel testen van de systemen.